

Від Головного Уряду Р. Н. Союзу в Америці.

Розмет Р. Н. С. за місяць Марець 1910

Від. 13. Телес Филип, ум. 2,2, 1910	\$ 1000.00
„ 121. Пукач Іван, ум. 10,2, '10	1000.00
„ 1. Мерена Панько, ум. 15,2, '10	1000.00
„ 212. Гучик Осиф, ум. 23,2, '10	1000.00
„ 195. Пац Василь, ум. 26,2, '10	1000.00
„ 142. Дзіндзо Василь, ум. 28,2, '10	1000.00
„ 91. Книш Іван, ум. 3,3, '10	1000.00
„ 6. Крічфалуши Іван Панин, ум. 12,2 '10	1000.00
„ 96. Лапцікий Яков, ум. 12,3, '10	500.00
„ 146. Мазурик Юрко, ум. 16,3, '10	1000.00
„ 16. Дзяба Осиф, ум. 21,3, '10	1000.00
„ 41. Ропицкий Данько, ум. 27,3, '10	1000.00
„ 225. Положин Кат. ж. Онуфрея, 3,1, '10	400.00
„ 159. Сімон Францішка, ж. Каз. 26,2, '10	400.00
„ 209. Пап Юлія, ж. Осифа, ум. 8,3, '10	400.00
„ 191. Лісовска Ева, ж. Григорія, ум. 15,3, '10	400.00
„ 95. Прислопска Марія, ж. Якіма, 24,3, '10	400.00
Виплачено запомоги на суму	\$13.500.00
Платня головних урядників за Марець	190.00
Адміністрація Союзу за Марець	318.01
Весь розхід виносить	\$14,008.01

Розмет платить 11,834 членів на ціле посмертне (кождий по 1.11 цнт.) і 1686 членів на пів посмертного (кождий по 56 цнт.)

Крім того кождий член платить за орган „Р. Н. Союзу“ по 10 центів, на Резервовий Фонд по 2 центи, на Народний Фонд по 1 центі, на Фонд Відних по 1 центі.

Член на ціле посмертне платить 1.25 цнт. а на половину посмертного 70 центів.

А. Шаршомь, гол. касієр. С. Ядловский, гол. секр
Д.м. Капігула, гол. предсд.

Перепись в Злуч. Державах Америки.

Як звісно, дня 15. с. м. розпочинає ся в Злучених Державах Америки перепись, по англійськи: census (сенсус). Цілею переписи є ствердити число населення держави, подати скількість її засобів і стан майна горожан, як також число фарм, різних заведень, фабрик і всяких промислових підприємств, словом, перепись має дати вірний образ розвитку даної держави. Треба знати, що перепись не є якоюсь новістю. Ми знаємо з Біблії, що вже законодавець Мойсей заряджував спис жидівського народу, а в Китаю, як говорять історія, відбувала ся перепись людности за цесаря І ще в 2042 р. перед нар. Хр. В Злучених Державах Америки перепись є дологою Конституції (секц. 9); крім сего ухвалює її також Конгрес. Перша у властивім значіню сего слова перепись відбулась в Злучених Державах в 1790 р. Тепер відбуває ся вона що 10 літ.

Є прийнятим звичаєм, що перед розпочатем переписи видає кожодочасний президент Злучених Держав Америки проклямацію до народу. Таку проклямацію видав і нинішній президент Тафт, і в руськім перекладі звучить вона ось так:

МІНІСТЕРСТВО ТОРГОВЛІ І ПРАЦІ.

БЮРО ПЕРЕПИСИ.

Через Президента Злучених Держав Америки.

ПРОКЛЯМАЦІЯ.

Тому, що силою ухвали Конгресу, прийнятої на дни 2-го липня, 1919 р. має бути переведена тринадцята перепись Злучених Держав, почавши від дня п'ятнадцятого цвітня, тисяч дев'ять сто десятого року;

Тому, що докладного обчислення людности що десятиліт домагає ся Конституція Злучених Держав в цілі означеня представительства різних стейтів (американської Спілки) в Палаті Послів;

Як також тому, що є се дуже великої ваги для цілої людности Злучених Держав, аби ся перепись була повним і докладним виказом населеня і засобів країни;

Тим то я, Віліям Говард Тафт, Президент Злучених Держав Америки заявляю отсам і звіщаю, що силою в горі згаданої ухвали є се обовязком кождої людини відповідати на всі питання переписних формулярів, які то питання дотикають його і родини, до якої він належить, як також рлі, яку займає він або його родина, та що кожда доросла особа, яка відмовить саму обовязкови, підпадає карі.

Єдиною цілею переписи є осягнене загальних статистичних відомостей дотично населеня і засобів країни і відповідей від поодиноких одиниць жадає ся на се, щоби можна зладити таку загальну статистику. Перепись не має нічого до діла з податковою оцінкою, з військовою службою або зі службою в судах присяглих, з примусом шкільним, управлєнням імміграції, або з заостренем якого небудь державного, стейтового чи місцевого закона чи розпорядку, ані ніхто не може потерпіти якої небудь шкоди через поданє жаданої інформації. Нема тут причини лякатись, щоби могли бути виявлені якісь подробиці, що дотикають подинчої особи або її інтересів. Для належного береження прав та інтересів осіб, що достарчають інформації, заборонено під тяжкою карою всім урядникам Бюра переписи виявляти яку небудь вістку, що могла прийти сею дорогою до їх відомо.

Длятого завзиваю всі особи, щоби давали скорі, точні і докладні відповіді на всі питання, які будуть ставити їм числители (enumerators) або інші урядники переписного Бюра, та щоби сам робом причинили ся до сего, аби те велике і конечно публичне підприємство увінчало ся успіхом.

На доказ сего кладу свій підпис і велю приложити печать Злучених Держав.

Дано в місті Вашингтоні, на дни 15-го марта, Року Божого тисяч дев'ять сто десятого, а Независимости Злучених Держав Америки сто тридцять четвертого.

Вм. Г. Тафт.

Через Президента:

Л. С. Хоґс,

Державний Секретар.

Нам здає ся, що наведену президентську проклямацію кождий розуміє. Передовсім кладе ся в ній головний натиск на се, щоби кождий мешканець Злучених Держав давав правдиву і точну відповідь на всі питання, які містять ся в переписних аркушах. При сїм ніхто не може боїтись, щоби з його відповідей при переписи міг бути зроблений який небудь ужиток, бо жаден посторонній чоловік сих переписних листів не реглядати не може, а сям, що будуть переводити перепись (енумераторам) загрожено тяжкими карами, коли-б вони відповідей, одержаних в часі переписи, важили ся не заховати в тайні. Хто отже прим. „змхнув“ в Америку перед військом або з обави перед кравим кодексом карним, або хто мав нагоду пізнати Іванову хату в старім краю, мусить се при переписи сказати, хоч би і як було се йому не по нутру. Коли-ж би в часі переписи пралалали кого на фалшу, сей може наразити ся на досить не милі наслідки.

Но хочемо звернути тут особлившу увагу нашого загалу на се, що після ухвали Конгресу перепись узглядняти-ме також народність кождого мешканця Злучених Держав. І як-же маємо ми іменувати себе по англійськи? — Як було вже говорено в попередних числах „Свободи“, то Русин по англійськи називає ся „Ruthenian“ і таку лише назву маємо ми подавати при переписи. Наші прим. „Москалюшки“ з під Горлиць і Шаропа трублять на всі заставки в „Американско-Русскомъ Вѣстникъ“, в „Правдѣ“ і „Поступѣ“, що при переписи ми повинні називати себе

по англійськи „Russian“ — Росіянами. Ся назва зовсім не наша і не слухай сих що-йно в горі згаданих Москалюшок, руський Іване. Ми можемо а й повинні любити розумною любовію російський нарід, бо він нам споріднений, но ми самі Росіянами не єсмо, з сеї простої причини, бо Господь Бог сотворив нас Русинами, а не Росіянами, Москалями. Учені історики, народописці, найбільші знатоки славянських мов порішили вже давно сю квестію, що „руський“ а „російський“ (русский) зовсім не те саме, бо руський нарід є відрубний від народа російського. А й американські учені люди знають також добре, що Русин „Ruthenian“ не є те саме, що Росіянин „Russian.“ Просимо лише наших соломаних Москалів заглянути до важніших англійських енциклопедій, як: The Americana Cyclopaedia том XIV; Johnson's Universal Cyclopaedia том VII; Chambers Cyclopaedia том IX; The New International Cyclopaedia том XV.; Encyclopaedia Britannica том XXII.; Nelson's Encyclopaedia том X., то між артикулами під буквою „R“ всюди знайдеге „Ruthenians“ і всі они згідні в тім, що „Русини творять славянську галузь, яка заселює східну Галичину і Буковину, полуднево-западні сторони Росії і північно-східну сторону Угорщини“ (гляди Americana Cyclopaedia том XIV.) та що Русинів треба відріжнати від Росіян. — Отже ще раз повтаряємо: Не вір, руський Брате, тим, що стидяють ся називати такими, якими їх мати родила і не кажи при переписи, що Ти „Russian“ лише „Ruthenian.“

Рівно-ж не можемо звати себе по англійськи „Polish“ (Поляк), бо кожде руське серце інстинктом відчуває, що воно не польське. Ані не можемо записувати ся яко „Slavish“ (славянський), (хоч властиво повинно бути „Slavic“ або „Slavonic“, а Славянин по англійськи значить „Slav“), бо ся назва „Slavic“ є лише загальна і вона обіймає зарівно всіх Славян, отже Русинів, Росіян, Поляків, Чехів, Словаків, Сербів, Болгар, Словенів, Хорватів, Кроатів, а при переписи мусимо подати, до якого славянського народу ми належимо; як отже ми єсмо Русинами, то повинні записати ся „Ruthenian.“ Так само не можемо звати себе „greek“ Греками, яка то назва походить звідси, що нашу церкву в Америці називають (хоч невластиво) „greek catholic.“ Хоч спеціально у нас в Америці церква тісно злучена з народністю, то одначе що иншого церква а що иншого народність. До гр.-кат. Церкви може прим. належати і косокий Китаєць, но через те він ще не буде Греком, но все таки Китаєм. А Греки днес то „маленькі потомки великих предків“, вони мають свою державу і Славянами зовсім не є. Ну а вже по просту булоб сьмішно, як би наш Русин подав при переписи свою народність як „austrian“ (австрійська народність), бо такої народности на Божім сьвітї нема; є вправді австрійська держава і галицькі Русини походить з сеї держави, но австрійської народности, як сказано, нема і що иншого народність, а що иншого держава тай не кожда народність має свою державу. Вкінци не може Русин називати себе при переписи „Hungarian“ (Угорцином), бо хоч він і походить з під угорської „vlady“, то він знає се і чує, що Мадяром не є. — Отсе що до назви Русинів по англійськи.

Врешті треба піднести з як найбільшою похвадою помисл Містра Шершеня, що постарав ся о вибите тикетів, на котрих є вже готова відповідь, як Русини мають називати себе по англійськи при переписи. Сі тикети повинні бути розхоплені сотками тисяч тим більше, що вони крім почтової оплати (25 центів від тисячки) нічого не коштують.

Ну-же, Братя Русини, зятяйте собі добре по англійськи сю назву: „Ruthenian“ і покажім Америкам, що між тутешніми народами ми не займаємо що до чисельности послідного місяця.

о. П. Полятишин.

АНТІН ЦУРКОВСЬКИЙ.

СТРИЧА З КОМЕТОЮ.

Свобідна перерізка твору Каміля Флярмаріона „Кінець світа“.

IV.

Як виглядає кінець світа.

Нараз відізвав ся голос виходячий з середини амфітеатру; се заговорив один славнозвісний електротехнік.

„Усі є причини, що спричинилиб загальну смерть через зимно суть правдоподібні; але як має ся річ з кінцем світа через огонь? Говорено тут про се лишень принагідно, розбираючи наслідки, які виплинули-б зі збиття ся землі з кометою. А однак є ще інші причини, що будуть мати сей самий наслідок.

„Поминаю можливість, що суша землі може запасти ся в наслідок якогось страшного землетрусу і пірнути у огонь лютуючий у нутрі. Виспа воля може також раптово задержати землю в її обігу кругом сонця, а рух в сей спосіб перемінив-би ся в тепло, яке в одну мить цілу землю замінило-б в розжарену, газову кулю“.

„Виспа воля?...“ — відізвав ся другий голос. „Алеж прецінь стисла наука каже, що в природі не діють ся чуда...“

„Даруйте — продовжав електротехнік — тут зовсім не потрібно чуда. Знаємо, що земля наша летить кругом сонця зі швидкістю 106.000 кілометрів на годину, або 29.460 метрів на секунду. І колиб так нараз десь в вселенній виринуло якесь сонце і утворило разом з нашим сонцем рід електродинамічної пари, яка тоді буде ділати на нашу землю наче гамулець; одним словом, коли яканебудь причина нараз задержалаб нашу землю в її бігу, то тоді раптом здержаний рух землі перемінив-би ся в горячо, і наша земля так розпалала-б ся, що в мить сталаб паркою“.

„Мені здає ся — відізвав ся директор астрономічної обсерваторії з гори Монбляк, — що ще в иньшій спосіб земля наша може скінчатися через огонь. Невдаю тому ми оглядали на небі звізду, яка була незвичайно дрібненька, в незвичайно слабким світлом (16-ої величини); і ось за пару днів вона раптом стала одною з найяснішх зір на нашім небі. Ся далека, далека земля — бо такою була ся зірка — протягом несповна чотирох неділь стала п'ятдесят тисяч разів яснійшою і горячішою!... І колиб так була наша земля на місці сеї далекої звізди, то на ній не лишило-б ся ні сліду з життя. Усе спепеліло-б, замінило-б ся в пару — так рослини, як звірі і люди з усіма творами своїх рук.

„Спектральні досліди показали, що ся так раптово розігріта звізда влетіла у масу первісних газів, так звану мраківину, яких є тисячі у вселенній. А ми прецінь знаємо, що наше сонце зовсім не стоїть неподвижно на небі. Так як наша земля кружить довкола сонця, так знова сонце з великанською швидкістю кружить коло якогось незнаного нам осередка. Воно летить та тягне зі собою усі планети в напрямі констеляції зір Геракль. І підчас сеї мандрівки сонця та землі серед незнаних розтворів вселенної чиж не може одного дня таке стати ся, що вони, як ся звізда, про котру я згадував, влетять нечаяно у газу мраківину. А се означало-б се саме, як би усе живуче на землі вкинуто у розжарену піч“...

„Так отже — забрав слово директор парижської обсерваторії — тисячі небезпек кожного дня і кожної години чагас на житє нашої землі. Вправді я не вірю, аби тепер могла вийти яка небезпека для нашої землі з її стрічи з кометою, але признаю, що таки ся наша земля кожної хвилини може згинути. Щоб стійність життя нашої землі наглядно представити, ужию слідуячого порівняня: є довжезна вулиця, вузенька, з височезними кам'яницями по обох боках. В кожній кам'яниці є сотки вікон а у кожнім стоїть стрілець з набитою рушницею. З одного кінця вулиці починає бігти мале хлопця. З усіх боків сиплять ся на нього кулі, цілий град куль... І чи хлопця живе та ціле добіжить до кінця вулиці?... Коли-б навіть і добігло, то таки там на самім кінці впаде мертве зі змучення і страти сил... Зовсім таким хлопчатем, що бігне серед граду куль є наша землянка мати.

„Земля наша кружачи довкола сонця, летить разом із ним в напрямі констеляції зір Геракль. І на своїй дорозі вона може збити ся з кометою, тисяч або і мільон разів більшою від землі, зложеною з самих отруйних газів; дальше вона може влетіти у рій метеорів, що злетять на землю неначе набій шроту у груди ластівки; дальше земля може збити ся з невидимою для нас, чорною вигаслою звіздою і в одну мить в наслідок збиття ся замінити ся в пару; дальше може по своїй дорозі дістатися в область якогось нового сонця і тоді стане ся з нього подібно як з киненим в жар огня яблуком; може попасти в сферу притягання ріжних, велетенських сонць, яка то сила затримає усі дотеперішні рухи землі, та в наслідок

того земля розпалить ся, як дрів у електричній лампі; може стратити весь кисень, і усе живуче тоді подушиться ся; може цукнути, наче кратер на вулкані; може в наслідок велетенського, страшного землетрусу запасти ся у власний, внутрішній огонь; може згинути в наслідок потопа, страшнішого і загальнішого, як ся, про яку читаємо в біблїї; навідворот, може також стратити усю свою воду, найважнійший і необхідний елемент для життя; якесь пролітаюче небесне тіло може також нашу землю відірвати від сонця і кинути її у темні, зимні розтвори вселенної та засудити на смерть від зимна; земля дальше може стратити увесь свій воздух і пару водну, та в сей спосіб заморозити ся; прийде час, коли сонце вигасне зовсім а тоді вибе і для землі послідня година; але також і сонце в наслідок якоїсь наглої причини може до того степеня збільшити свою горячість, що земля наша в його лучах усмажить ся; земля наша може.... Але лишім се вичислюване. Уже з тих кількох вичислених причин всякому стало ясно, що житє на нашій землі, що навіть і існованє цілої нашої землі зовсім не є таке певне, не спочиває на таких твердих основах, як се на одному на перший погляд виглядало-б. На всякий однак спосіб теперішня комета не спричинить ще ніякої катастрофи“.

Власне в сій хвилині, коли бесідник кінчив послідні свої слова роздав ся зі стеді салі голос, неначе виходячий десь з далеких країн вселенної... Однак хіба на місці буде тут пару слів обясненя.

Збудовані на шпильках найвисших гір астрономічні обсерваторії були получені зі собою телефонічно, але стації відбираючі були так уладжені, що не треба було прикладати слухавку до уха: уміщений там телефоноскоп віддавав телефонічну телеграму голосно, чути для усіх в салі. Цілий апарат тому був уміщений в копулі амфітеатру.

І з відтам тепер роздали ся слідуячі слова:

„Астрономи планети Марс повідомлюють мешканців землі, що комета летить на землю з подвійною швидкістю обігу марса. Зміна руху в горячість. Сильна магнетична буря. Втікати з Італії!“

Серед гробової мовчанки замовк голос. Лиш декількох скептиків перервало мертву тишину невмістними дотепами. Редактор гумористичної часописи „Шершень“ підвів ся і закликав:

„Чи часами світлий збір панів учених не хоче собі покепкувати з нас, смирих смертельників. Бо ніколи не хоче ся мені в се повірити, щоб мешканці Марса — наколи такі дійсно існують та посилають нам телеграфічні відомости — знали імя Італії. Може нам ще до того скажуть вірити, що вони читають „Памятники Цезара“ або історію кацапетства...“

Нараз погасли усі електричні лампки і перервали дальшу бесіду. Цілий амфітеатр потону в сумерках, лиш одна велика площа на стіні остала ясно освітлена. І опять роздав ся голос: Тут є телеграма з Марса“; і сей час на стіні з'явили ся отсі знаки:

Образець комети говорив сам про себе. Стрілка вказувала на рух комети в напрямі небесного тіла, яке бачене з Марса, сіяє наче звізда. Се наша земля, та і зовсім природно, що мешканці Марса так її собі представляють; по перше на Марсі воздух є далеко більше прозорчий, а по друге наша земля є три рази більша від Марса, тому то і тамашні мешканці голім оком можуть розрізняти квадри землі, подібно, як мешканці землі розрізняють квадри місяця. Нисше видно планету Марс, а виходячі з неї дві стрілки неначе вказують, що швидкість комети рівнає ся подвійній швидкості обігу Марса. Полімін в третім рядку говорять, що рух комети замінити ся в огонь, то є горячо, північне світло, виходяче з кулі та находячі ся побіч стрілки означують перемену горяча в магнетичну силу і електричність. Наконєць в долинні видно характеристичний півостров, в яким на перший погляд пізнати Італію, а на образку видно чорну точку, правдоподібно місце, найбільше загрожене кометою. Чотири стрілки, виходячі в усі чотири сторони світа чиж самі собою не здають ся подавати раду, аби з того загроженого місця втікати на всі сторони.

Президент задзвонив. Слідувало закінчити засіданє та на підставі виголошених бесід прийти до якогось висновку.

„Світлі збори — почав він — отся депеша зовсім природно усіх поразила. Виходить, що мешканці Марса в науках поступили далеко дальше від нас, що не є знов нічим дивним, позаяк се небесне тіло є о много старше від нашої землі. Крім сего живучі там розумні сотворія можуть бути зовсім інакше від нас збудовані, мати далеко совершенніші змисли, розпоряджати иньшими, досконалішими інструментами. З другого боку їх обчислення сходять ся з нашими, лиш їх суть далеко досконаліші, докладніші, позаяк вони могли подати точку, в яку ударить комета нашу землю. Так отже раду втікати з Італії треба послухати.

„Комета зібс ся з землею, се певно; що однак вийде із того, про се нині ніхто не може сказати нічо певного. Правдоподібно однак се збите не потягне за собою ніякої загальної катастрофи. Отруйні гази комети певно не будуть в силі втиснути ся в наш воздух та затроїти його.

„Спокійно отже очікуймо надходячі події. На всякий однак спосіб порадоно булоб зарядити деякі средства охоронні, як спорядженє щільно замкнених пивниць і т. п. Бо прийде ся нам видержати не лиш страшний удар, але крім сего яких пару годин дихати розпаленим воздухом. Зазначую однак, що коли будуть жертви в людях — а такі певно будуть — то більша часть з них згине тільки зі страху. Тому стараймо ся задержати як найбільше холодну кров і пам'ятаймо: теперішня комета, хотяй і прийде до нас на пару годин в гості, однак вона не спричинить ще кінця світа, то є смерти усього живучого на нашій землі.“

Нашим доморослим на- задникам і зрадникам народної справи!

Під теперішню хвилю словацькі, хорвацькі, сербські і иньші часописи, шпироко розписують ся о тім, що заходом „Slovensko-oi Ligi“ вибраний на з'їзді в Пітсбургу, Па. комітет виробив в Washington-i, що славянські народи не зістали скривджені при списі людности, чи то конскрипції.

Нас Русинів-Українців, походячих з Галичини і Угорщини, як уже давніше довідалисьмо ся про се зі „Свободи“ мали рівнож записувати не як Русинів, але як Поляків, а угорських Русинів як Малярів.

Але се минуло вже. З'їзд і депутація поступових людей не стали „голосом вопіючим во пустині“, бо як вже довідалисьмо ся з нашої „Свободи“, і нам Русинам-Українцям признано право в Washington-i записуватись як Русини, а не як Поляки або Москалі.

На тім славянському з'їзді в Пітсбургу були заступлені майже всі славянські організації і славянські часописи; між ними була також репрезентована і наша славна організація Р. Н. Союз, як також його орган, „Свобода“.

Шмідове „Робчество“ і Оліфантська „Повитуха“ остали назадняками, бо ніхто з них не брав участі на з'їзді. „Посувач“ Латки якось чи забув, чи може не смів показати своє витерте чоло перед чесними людьми, також не показав ся на з'їзді. Може бути, що власне в той самий час волочив ся по своїх „сибірських фармах“.

Тепер вся славянська преса одушевлена тою побідою у Washington-i, та поучує свій народ як мають записуватись. А тут кнотославний „Свѣтъ“ баламутить бідного руського хлопця з

Галичини і Угорщини, та намовляє його, аби той записував ся Russian (москаль), а не Ruthenian (Русин). Так само зробила і „Правда“ у посліднім числі. Однак я сему не дуже чудуюсь, бо редактор від кнотославного „Свѣта“ походить з „русского кнотославия“, отже його не обходять ті кривди, котрі нас мали спіткати при теперішній конскрипції, і тому він не брав участі в протестаційній акції. Але коли тепер побачив, що і нам Русинам право признали, він сей час набрав апетиту всіх Русинів-Українців поробити „настоящими Москалями“, та далі заганяти їх до царського ярма.

А притім кнотославний батюшка і редактор „Свѣта“ з нашого збаламученого Русина сміє ся в кулак.

Прошу розважити, чи не так оно єсть? Єслиб їх обходили як так Русини з Галичини і Угорщини, тож і они мали і повинні були вислати свого репрезентанта на з'їзд до Пітсбурга, Па. Бож прецінь в їх організації „Взаимнопомощи“ ніхто иньший не є, як лиш самі Русини-Українці з Галичини і Угорщини, котрі дались кнотославним батюшкам збаламутити.

Тут, Русине з Галичини і Угорщини, розваж добре, хто тобі приятель і як тобою кнотославні опікують ся! Якби „Slovenska Liga“ не була постарала ся і не завізвала до запротестованя проти тої несправедливости, так річ певна, що „все абшерусские“ від Горлиць, а навіть сам Пуцик, Латка, Джерзісітський Никодим, два Борухесь булиб мусіли всі записатись як Поляки (Австріяки), бо за Москалів їх уряд ніколи не був би узнав, понеже знає добре, що в Галичині і на Угорщині ніяких Москалів нема, лише самі Русини-Українці. Вистане взяти перше-ліпше урядове справозданє, от (Продовженє на стор. 6-ій)

ПРОЦЕС

православного ігумен. Арсенія
проти менаджера „Свободи“ Кон. Нирчова
і її редактора Ант. Цурковського.

(Дальше).

Нью Йорк, 11 січня 1909.

Продовжене розправи.

Судія: Прикро мені, павове присяглі, що тепер не можемо розпочати розправи, лиш мусимо відложити її до 2.15 год. по полудни. В тім часі будьте осторожні і не говоріть про сю справу між собою ані з ким небудь иншим тай не приходіть до якогось заключення, доки суд не віддасть вам її остаточно під вапу розвагу.

(Перерва ди 2.15 год. по полудни).

По перерві.

Покликано і по правилу запряжено Мітрофана Білушенка яко сьвідка для оборони; він зізнавав через урядового товмача, Бернгарда, як слідує:

Відводове поступованє п. Сніткіна.

Пит.: Де ви мешкаєте? Відп.: Я мешкаю тепер в Бріджпорт.

Пит.: А де ви мешкали в червні 1908 р.? Відп.: В Мейфільд, Па.

Пит.: Яке є ваше занятє? Відп.: Я єсьм малярем і приймаю золотарські роботи.

Пит.: Чи ви женаті? Відп.: Так.

Пит.: Чи в червні 1908 р. мешкали ви в Мейфільд зі своєю женою? Відп.: Так.

Пит.: Чи ви знаєте Марію Криницьку? Відп.: Так.

Пит.: Коли, де і серед яких обставин по раз перший стрітились ви з нею? Відп.: Я стрітився з нею по раз перший в моїй власній хаті.

Пит.: Скажіть нам все, що ви чули від неї і що вона говорила до вашої жени в вашій присутности?

П. Гарван: Протестую проти сего. В чім може тут заходити якась суперечність? Розмови з тим сьвідком є самі собою недопускаємі.

П. Сніткін: Я питався її при доказовім поступованю, чи вона коли говорила з сим чоловіком, Білушенком, а вона відповіла, що ні.

П. Гарван: На котрій се є стороні?

П. Сніткін: Як раз за тим шукаю. Я знаю, що я дуже докладно допитував її і вона зізнала, що ніколи не говорила з сим чоловіком. На стороні 110. я питався її, чи вона знає чоловіка іменем Мітрофан Білушенко, що мешкає в Оліфанті або радше в Мейфільд а вона спитала ся: „Чи се Білушенко?“ Я сказав: „Адже так“. Потім вона відповіла: „Так я знаю“.

Опісля я подавав їй питанє: „Чи ви знаєте його жену?“ а она відповіла: „Ні, я не знаю його жени“.

Відтак я сказав: „Чи ви знаєте сего чоловіка, що є на розправі“, вказуючи на Мітрофана Білушенка? а вона відповіла: „Так, я його знаю, бо він малював нашу хату“.

Відтак останнє питанє на стор. 111; се питанє звучало: „Розуміє ся, се значить перед червнем 1908 р., так чи ні?“ „Я була там в хаті, но Білушенко там харчував ся. Там була ще й инша женщина, не його жена, но ся Здравітська.“

Пит.: Чи ви коли говорили Мітрофанови Білушенку, що ви просили Арсенія, аби вашу дитину умістити в монастири, а він сего відмовив? Відп.: Ні.

Питанє на стороні 113. звучало: „Отже то ви ніколи з ніким не розмовляли в Мейфільд або якій иншій стороні Пенсильвенії? Відп.: Нікоми“. Відтак йдуть дальші питання.

Но поминувши се, Сьвітлий Суде, се вже належить до оборони, чи не я ставлю а радше ставив питання сій жінчині. Ми маємо передовсім доказати, що за обжалованими є слушність і маємо право вказати на сі розмови і заяви, які ся жінчина робила перед иншими людьми, заяви, на яких ми опираєм ся.

П. Гарван: Зовсім ні. Американське законодавство не знає такого правила.

Судія: Протест не піддержаний.

П. Гарван: Я жадаю, щоби питання були ставлені виразно і сі питання мають виказувати ясно перекривність сих питань, які він ставив сему сьвідкови (Марії Криницькій) дотично сего чоловіка. Загальні розмови з якимсь Томом, Діком або Гаррим не є допускаємі.

Судія: Повторіть питанє.

(Питанє повторив стенограф).

П. Гарван: Протестую проти сего питання.

Судія: Піддержую протест що-до форми питання.

П. Сніткін: Застерігаю собі право відкликати.

Пит.: Чи Марія Криницька коли вам говорила, що дитина походила від Арсенія?

П. Гарван: Коли? Час розмови мусить бути докладно поданий.

П. Сніткін: Перед 25. червнем 1908 р.

П. Гарван: Добре.

Відп.: Ні, хоч я чув се від других.

П. Гарван: Ні, — протестую і вношу, щоб се счеркнути з протоколу. Я вношу, щоб счеркнути се, „я чув се від других“.

П. Сніткін: Звертаю увагу Сьвітлого Суду, /що при розправі о обиду чести... Судія: Внесок прийнятий. Відповідь звучить: „Ні“.

Пит.: Коли бачили ви Марію Криницьку у своїй хаті? Відп.: Було се в червні, 1908 р.

Пит.: Тепер розкажіть, серед яких обставин ви її бачили?

П. Гарван: Протестую проти сего „серед яких обставин“. Ми хочемо лише знати про час і місце. Коли питається його про обставини, то він може

зовсім добре оповідати з півтора години і про обставини своїх народин і про обставини свого вихованя, й про сі обставини, серед яких він опинив ся в Скрентоні і як вона там зайшла. Ми не хочемо про ніщо більше знати, лише про час і місце.

Судія: Спротив піддержаний.

П. Сніткін: Застерігаю собі право відкликати.

Пит.: Чи коли будь в червні 1908 р. говорила вам Марія Криницька, що її дитина походить від Арсенія?

П. Гарван: Протестую, бо на се вже була відповідь. Відповідь звучала „ні“, і її вже втягнуто до протоколу.

Судія: Коли будь перед 25. червнем. Коли напечатано очерненє?

П. Сніткін: Очерненє було напечатане 25. червня, 1908 р.

Судія: Отже я звужу питанє до часу перед 25. червнем.

П. Гарван: Перед 25. червнем.

П. Сніткін: Позвольте, що я сформулюю своє власне питанє.

Судія: Він вже на него відповів і я сю відповідь розумію.

П. Сніткін: Но я хочу сформулювати своє питанє. Для мого власної інформації стенограф нехай повторить питанє, на яке він дав вже відповідь: „Ні“.

(Стенограф повторяє питанє, як слідує: Чи Марія Криницька вам говорила, що дитина походила від Арсенія? Відп.: Ні.

П. Сніткін: Протестую проти мого останнєго питанє. (Стенограф повторяє останнє питанє).

Судія: Се останнє питанє дофянене, чи не так?

П. Сніткін: Чи ви говорили коли з Марією Криницькою перед 25. червнем...?

П. Сніткін: Но ліпше дофну се питанє.

Пит.: Чи ви знаєте таку часопись, що називається „Свобода“? Відп.: Так.

Пит.: Чи в червні 1908 р. бачили ви в „Свободі“ статю, яка дотикала Арсенія і Марію Криницьку? Відп.: Так.

Пит.: Перед тим, як ви бачили сю статю в „Свободі“, чи ви стрічали сю людину, що в сій статі є описана, або що називається Марією Криницькою? Відп.: Так, стрічав.

Пит.: Тепер, скажіть серед яких обставин ви стрітили ся з нею, що вона вам говорила про всечесного Арсенія?

П. Гарван: Протестую проти сего. Він може тут розказувати цілі історії. Він питається ся, „скажіть, серед яких обставин і що вона говорила про всечесного Арсенія“.

Судія: Таке питанє не є обмежене. Воно не каже, коли він бачив се публікованє в часописі.

П. Гарван: Се правда, Сьвітлий Суд має слухність.

П. Сніткін: Як маєм бавити ся в технічні замітки, то добре.

Судія: О сю замітку ніхто вас не просить.

П. Сніткін: Судіє, ось тут є часопись на доказ і вона говорить сама про себе. В часописі знаходиться також дата. Я питався його, чи він бачив сю статю, а він відповів, що бачив.

Судія: Но він міг бачити її днесь рано.

П. Сніткін: Добре, але я питався його, чи він був сею людиною або чи він бачив людину згадану в сій статі перед її опублікованєм.

Судія: Ви не казали перед опублікованєм статі.

П. Сніткін: Ну, то перед тим, заки він читав статю. В правім розуміню, сі слова означають те саме.

Судія: Ні, вони не означають того самого і ми хочемо уникнути сего, щоб могло зродитись яке замішанє в умах судіїв присяглих. Я піддержу протест що відносить ся до якої будь розмови або ділана по 25 червня 1908 р.

П. Сніткін: Застерігаю собі право відкликати що до норми Сьвітлого Суду, о скільки вона дотикає формулованя мого питання.

П. Сніткін: Тепер питаюсь вас, чи ви бачили Марію Криницьку, згадану в сій статі перед 25. червнем, 1908 р.? Відп.: Так, я бачив її.

Пит.: Де? Відп.: В своїм помешканю.

Пит.: Хтож там мешкав? Відп.: Там я сам мешкав, а моя жєна удержувала людей, які у неї харчувались.

Пит.: Як називають ся сі люди, що у неї харчувались? Відп.: Євген Василенко і Роман.

Пит.: Чи се той Василенко харчував ся у вас, що є тепер в суді? Відп.: Так, він є тут.

Пит.: Розкажіть нам тепер, зовсім докладно, що Марія Криницька говорила про себе і всеч. Арсенія до вас або до вашої жєни у вашій присутности, або до сїх людей, які у вас харчувались.

П. Гарван Протестую проти сего.

Судія: Чи маєте на думці, що вона говорила перед 25. червнем 1908 р?

П. Сніткін: Так, перед 25. червнем 1908 р.

Судія: Так прошу мати се на увазі.

П. Гарван: Протестую проти сего.

Судія: Протест ухиленай.

П. Гарван: Тут треба ставити особні питання сему сьвідкови. В противнім разі може тут отворити ся загальна дискусія.

Судія: Ми прецінь будемо могли счеркнути її з протоколу. Вона казала, що ніколи нічого не говорила перед тим, чи не так казала?

Відп.: Яке є питанє?

(Пит. повторив стенограф як слідує): Розкажіть нам тепер докладно, що Марія Криницька говорила про себе і всеч. Арсенія до вас, або до вашої жєни у вашій присутности, або до сїх людей, які у вас харчувались.

Судія: Перед 25. червнем, 1908 р. Відп.: Се було так: Вернувши з роботи, я застав жєнчину, що сиділа в моїй хаті і розмовляла з мою жєною. Увійшовши до кімнати, я спитав ся своєї жєни: Хто то є ся чу-

жа жєнщина?.. а вона сказала мені: „Вона служить у Мендельсона і просить щоб я взяла її дитину“.

П. Гарван: Почкайте-но. Кого то вона питала ся? Се є розмова між ним а його жєною.

П. Гарван: Чи ся жєнщина була при тім, чи Марія Криницька там була?

П. Сніткін: Протестую проти сего.

Судія: Протестує проти сего. Судія: Протестую проти сего. Судія: Протестую проти сего. Судія: Протестую проти сего.

Відп.: Вона там була.

П. Сніткін: Він зізнав, що ся жєнщина, Марія Криницька там була, та що вона хотіла, аби його жєна заопікувала ся дитиною.

Судія: Протестую проти сего. Судія: Протестую проти сего. Судія: Протестую проти сего.

Відп.: Вона плакала і просила, щоб я взяв дитину і сказала, що колиб я не міг взяти дитини, то аби оголосити в часописях, можеб які инші люди її взяли.

Судія: Счеркніть се, бо се не є відповідь на питанє. Питанє було про всеч. Арсенія.

П. Сніткін: Застерігаю собі право відкликати. Ми не можемо ділити на часті.

П. Гарван: Чи тамта відповідь має бути счеркнена, Сьвітлий Суде?

Судія: Так, має бути счеркнена.

Судія: Скажіть йому, аби оповів, що вона говорила про всеч. Арсенія.

П. Сніткін: Я хочу, щоб він розказав все, що чув від сеї жєнщини про всеч. Арсенія і про дитину і про неї саму і звертаю увагу, що се при тій скарзі є допускаєме.

Судія: Скажіть, що вона говорила про Арсенія? Відп.: Я казав їй, що не знаю про таких людей, які взялиб в опіку її дитину.

Судія: Счеркніть се з протоколу; скажіть лиш, що вона говорила.

П. Сніткін: Коли Сьвітлий Суд каже счеркнути се з протоколу, то я застерігаю собі право відкликати.

Судія: Добре, можете відкликувати ся, а я розказую сьвідкови, щоби відповідав на питання. (Звертаючись до товмача). Скажіть сему сьвідкови, щоби відповідав на питання; коли-ж якого питання не розуміє, то най скаже, що не розуміє; но коли розуміє а не відповідає як повинен, а при тім ще й упорний, то я скажу замкнути його до арешту. Можете застеречи ся що й до сего, коли хочете.

П. Сніткін: Застерігаю собі право відкликати, Сьвітлий Суде.

Судія: Спитайтесь, чи він розумів, що я говорив до него.

П. Сніткін: Протестую проти сего. Судія: Протестую проти сего. Судія: Протестую проти сего.

Судія: Заждіть. Спитайтесь його, чи він розумів, що я до него говорив.

Товмач: Він не розумів, що Сьвітлий Суд говорив.

Судія: То спитайтесь його, чи він вирозумів се від вас, що я говорив.

Товмач: Так, він каже, що розуміє.

П. Сніткін: Протестую проти сего. Судія: Протестую проти сего. Судія: Протестую проти сего.

Судія: Можете застерігати ся, як хочете. Моїм желанєм є, щоб ся справа була розбрана у властивий спосіб. Протестую проти сего. Судія: Протестую проти сего.

П. Сніткін: Протестую проти сего. Судія: Протестую проти сего. Судія: Протестую проти сего.

Судія: Можете застерігати ся, як хочете. Моїм желанєм є, щоб ся справа була розбрана у властивий спосіб. Протестую проти сего. Судія: Протестую проти сего.

П. Сніткін: Протестую проти сего. Судія: Протестую проти сего. Судія: Протестую проти сего.

Судія: Можете застерігати ся, як хочете. Моїм желанєм є, щоб ся справа була розбрана у властивий спосіб. Протестую проти сего. Судія: Протестую проти сего.

П. Сніткін: Протестую проти сего. Судія: Протестую проти сего. Судія: Протестую проти сего.

Судія: Можете застерігати ся, як хочете. Моїм желанєм є, щоб ся справа була розбрана у властивий спосіб. Протестую проти сего. Судія: Протестую проти сего.

П. Сніткін: Протестую проти сего. Судія: Протестую проти сего. Судія: Протестую проти сего.

Судія: Можете застерігати ся, як хочете. Моїм желанєм є, щоб ся справа була розбрана у властивий спосіб. Протестую проти сего. Судія: Протестую проти сего.

П. Сніткін: Протестую проти сего. Судія: Протестую проти сего. Судія: Протестую проти сего.

Судія: Можете застерігати ся, як хочете. Моїм желанєм є, щоб ся справа була розбрана у властивий спосіб. Протестую проти сего. Судія: Протестую проти сего.

„SVOBODA“

(LIBERTY)

The Ruthenian Weekly
184 Hudson Str.,
Published every Thursday at
184 Hudson St., New York, N. Y.

Published by
The Little Russian Nat'l Union
of America.

Established 1893.

REV. P. PONIATYSHYN,
Superintendent
Box 112, Elizabeth, N. J.

Адреса мешканця:

326 Rose Hill Place,
ELIZABETH, N. J.

ANTH. CURKOWSKYJ,
editor

184 Hudson Str.,
NEW YORK, N. Y.

K. KIRCZÓW,
manager,
NEW YORK, N. Y.

Terms: Two dollars a year.

Advertising rates furnished on
application.

Entered as second-class matter
December 21, 1906, at the Post
Office at New York, N. Y. under
the Act of Congress of March 3,
1879.

„Свобода“

часопис для руського народа в
Америці і орган „Р. Н. Союзу“.
Виходить щотижня в четвер і
коштує:

в Америці на 12 місяців ... \$2.00
до стар. краю на 12 місяців \$2.00
в Америці на 6 місяців \$1.00

Оплачувати газету треба всег-
да з гори.

Гроші треба посылати в ре-
дакційним листі, або через ек-
спресовий, або поштовий money
order (моні ордер). Money order
то є карточку, котру дістанете
від почтара або агента на ек-
спресовій офісі, пішлить нам бо-
льш того ми не годні грошей ді-
стати.

Адрес:

„SVOBODA“

184 Hudson St., New York, N. Y.
Телефон 7074 Spring.

Дописи просить ся писати ле-
вень на одній стороні картки.
Дописи непригожі до друку
пишуть ся, наколи з гори не було
вказано, що жадає ся її звороту
і не було залучено марок на
зворот.

Вислід конкурсу.

В 48-ім числі „Свободи“
з дня 9-ого грудня м. р.
поміщена була підписана
мною Відозва Головного У-
ряду Р. Н. Союзу до всіх
П. Т. Членів і Членкинь
нашої Організації в справі
присудування нових членів
до „Молодечого Союзу“. В
тій відозві оголошений був
конкурс з трома нагорода-
ми для тих, котрі придба-
ють найбільше число діттей
до згаданого товариства.

Замкнувши сей конкурс
з кінцем лютого (як було
оголошено) і полагавши
деякі конечні формально-
сти, Головний Уряд Союзу
подає отсім до прилюдної
відомости слідуєчий звіт.

Першу нагороду в
квоті 15 доларів дістав п.
Мих. Бабій, який придбав
для 208 Відділу в King-
ston, Pa. 41 діттей.

Другу нагороду в
квоті 10 доларів дістав п.
Лука Гуретяк, котрий при-
дбав для відділу 1-го в
Kingston, Pa. 32 діттей.
Третю нагороду в квоті

ті 5 доларів дістав п. Та-
рас Коконкий, котрий при-
дбав для Відділу 33 North-
ampton, Pa. 18 діттей.

Всім тим, що потрудили
ся в тій справі і старали ся
по змозі придбати як най-
більше дітток до „Молоде-
чого Союзу“ складаю в і-
мени Головного Уряду на
отсім місци щиро-сердечно:
Спасибіг.

А. Шаронь,
Гол. Касієр Р. Н. Союзу.

**Голос в справі
гноблення Українців
російським урядом**

В російським тижневнику
„Запросы жизни“ появила
ся недавно стаття написана
славним професором А. По-
годіном під вражінєм по-
слідного царського указу,
заказуючого закладати на
рос. Україні українські
просвітні товариства.

„Шістдесят років то-
му — пише він — болгар-
ський народ жив у цілко-
витім політичнім рабстві у
Турків а в повнім духовім
рабстві у Греків. Людей,
що зважували ся писати
болгарською мовою, було
всього тільки кілька десят-
ків, і здавало ся що народ
болгарський зовсім зник з
лиця землі.

І ось тепер, через 30 ро-
ків після визволення, Бол-
гарія здобула собі проважне
місце в системі балканських
держав, а болгарська мова,
що ледви-ледви животіла
уже давно стала мовою на-
уки не тільки в низній та
середній школі, але й у
висшій, в софійському уні-
верситеті. Чи можна же
було предвидіти се в 1878
році, коли дехто з Росіян
мріяв про задунайську гу-
бернію, котру, звичайно
уряд взяв би ся русифіку-
вати (московщити), себто
роздражнюючи й насилуючи
людей, прищеплювати
ім ненависть до всего „рус-
скаго“. На щастє, з Бол-
гарією все то не скоїло ся,
і тільки через те, не зва-
жаючи на всі перемиїні
примхливості російської історії,
в Болгарію ще задержала
ся прихильність до Росії
та до Росіян.

В аналогічному стано-
вищі були Чехи до Німців.
До 1848 року чеський на-
рід, нарід злиденного, збід-
нілого селянства і неза-
можної інтелігенції, яка в
своій більшості мріяла тіль-
ки про урядову службу,
ледви розбуджував ся до
національного життя.

Про рівноправність чесь-
кої мови з німецькою в ме-
жах хоча й би Чеху не міг
мріяти найсміливіший поет.
Більшість вважала за
найвище щастє, якби по-
таланило ся здобути для
низшої народної школи на-
учанє чеською мовою, та
можеб запровадити її в низ-
ших клясах гімназії. А як
року 1847 в Празі було
улажено перший „чеський
баль“, то се здавало ся
Чехам величезною манифе-
стацією.

Коли настав 1848 рік ре-
волюції, рік ослаблення цен-
тралізму, то Відень мусів

поступити ся перед Чехами
далеко більше, ніж они самі
колись думали“.

Навівши сі приклади, про-
фесор Погодін каже:

„На диво однакова ся
історія національних відро-
дін: Болгарія, Чехи, Сербія,
у своєму відродженю йшли
тим самим шляхом, що
після них — Українці; тепер
Білоруси, Албанці, навіть
Кельти“.

Зупинившись на успіхови
української вистави у Стри-
ю, Погодін вважає, що ви-
става ся могла явити ся
тільки, як наслідок розбу-
дження народної української
самодіяльності:

„Як не було се неприєм-
но „Галичанину“ та тим
староруским партіям Гали-
чини, котрі очікують від
офіційної Росії „великих
и богатыхъ мило-
стей“, але з сумом мусять
они признати ся, що не
опираючись на народню
силу, не можна нічого зро-
бити,

В Австрії не закривають
товариських крамниць, ко-
оперативів і т. п. задля
високої політики місцевих
губернаторів; нема там і
„союзу рус. народа“ для
доносів на неслухняних
губернаторів; панове Дуди-
кевичі та Маркови моглиб
розвернути до схочу свої
організаторські здібности.
А тимчасом всі москвофіль-
ські інституції і товариства
в Галичині або існують
тільки на папері, або гни-
ють і розпадають ся самі
в собі

Просто страшно заста-
вити ся, „когда читаешь
напечатанный на дняхъ цар-
куляръ министра внутре-
нихъ дѣлъ объ „инород-
ческихъ обществахъ“ — жа-
хаеть ся автор і свою статтю
кінчає такими увагами:

Правительство поставив-
ши собі метою знищити
народний український рух
німає досягнє своєї мети.
Історик не вагаючи ся ні
одної хвилини скаже, що
всі зусилля російського у-
ряду лишать ся без наслід-
ків, противно, культурним,
національним гнобленєм ви-
творюють далеко більшу не-
нависть до себе як най-
більшим політичнім гно-
бленєм. І уряд російський,
який як причину національ-
ного гноблення Українців
подає се, що буцім то
Українці і український рух
являють ся ворогами „еди-
нства и недѣлимости“
Росії, сам власне виховує
для себе найбільших воро-
гів. Але не слухають силь-
ні, що стоять коло власти,
голосу історії.

Кацапська безличність!

Ославлений московський
хулган-провокатор В. Гладик,
починає уживати в по-
слідних часах опять своїх
ординарних способів щоб
приподобати ся та видіста-
ти мабуть нові рублі з ки-
шені московських поліцей-
ських в рясах.

Послухайте добрі люди,
що він пише в 10-тім ч.
свої московської дурійки.

Під заголовком „Слово къ
тѣмъ що хотятъ куповать
землю“, поміж иншими дур-
ниціями маже таке;

„Такъ примѣромъ передъ
пару роками, собирались
основати русскую-фермер-
скую колонію въ Тексасъ
русскій роботники изъ Кли-
веландъ, О. — тепер зновъ
старася заложити русскую
колонію Иванъ Арданъ, въ
Мексико въ чомъ ему по-
магає самъ вѣкарій Ортин-
скій“.

Щоб втерєбити так без-
личну брехню, то треба бу-
ти уже патентованим бре-
хуном або славетним по-
движником московського
кнута в Америці, В. Гладиком!...

Хто читає америцько-ру-
ську пресу, той знає, що
справу руської колонізації
в Мексику підіє в перве
на стовпцях нашої „Сво-
боди“ д. Кирилюк зі Scan-
ton, Pa. за дбр. Кирилю-
ком обширніше обговорив
сю справу Всч. о. Пристай
а відтак доперва аж д. Иван
Ардан. Сей послідній й
заговорив в тій справі
як знаток і він то ра-
див, щоб наші робітники
(еслиб знайшлись очі) не
купували „кота в мішку“,
позаяк про Мексик знаємо
небогато.

Деж тут одже, і які зма-
ганя д. Ардана, та де по-
міч в тій справі Прев. Вла-
дики Ортинського?

Задля яких причин без-
встидне Гладиківське ін-
дівідуум плюгавить, та по-
суджує перед Амер. Русею
імена таких людей, котрі
зі справою колонізації Мек-
сика не мають нічо опіль-
ного?

Але не в самім Мексику,
чи руської колонізації ле-
жить для Гладика сук.

Чейже тямить кожний,
що ославлений сей Гладик,
ще не переддавним часом
силковавсь сам висилати
зопоморочених московсько-
ю дурійкою наших робітни-
ків на Сибір, а що „Свобо-
да“ безпощадно його здемас-
ковала. Проте тепер гаспа-
дін Гладик міряючи заходи
нашої колонізації імірилом
своєї сибірської коло-
нізації накинув ся на
невинних людей. Звісно;
„кто яда фляки, мислі же
кажди такі“ — говорить
польська приповідка.

Ну, скаже неонен: Доб.
Ардан може прецінь боро-
нити свою честь перед
беспідставними нападами
хулганів; „Свобода“ місця
йому певно не відмовить.

Гаразд! Але по яку мару
мішати безнастанно кат зна-
до яких уже справ імя не-
винного Преосв. Владики?
Де кум, а де коровай! Де
колонізація Мексика, а де
Епископат Гр. Кат. церкви?
Але не тудя „Гладиківська
стежка в горох“. Гладик
заприсяг за московські о-
хлапи служити найтяжшим
ворогам нашого нещасного
народу, а що Преосв. Вла-
дика неаби який твердий
оріг до розгриження для кну-
тославних бородатих „ба-
тешок“ в Америці, оджеж
гаспадін Гладик в своїм
„Посувачі“ гавкас, та обки-

дає його болотом, не бачу-
чи, що се болото власне
тільки самого Гладика ці-
пає ся.

М. Беля.

**Кровава подія в бу-
дапештенським парла-
менті.**

В понеділок дня 21 м. м.
стала ся в будапештенським
(Угорським) парламента до-
си не бувала і в парламен-
тарнім житю ніколи не
чувана подія. Побито до
крови президента міністрів
Куен-Гедерварого і міністра
рільництва, Шеренія. Річ
мала ся так: Підчас того,
як президент міністрів
Куен-Гедервари відчитав
королівський рескрипт, я-
ким оповіщено про розвиз-
занє палати, повстав на
сали величезний крик. Ці-
ла товпа загорілих членів
партії Юшта кинула ся на
чолі з послом Ручахієм до
президії і вхопивши в ру-
ки що попало: каламарі,
крісла і т. п. кричала:
„Ганьба вам! Ви свині!
Подлі скоти! Ви повинні
сега стидати ся! Вам до
заведеня божевільних!“ Ко-
лиж президент по короткій
перерві далі супокійно чи-
тав не зважаючи на погро-
зи, загорілі Юштовці поча-
ли метати в сторону пре-
зидії кріслами, верхняками
від пульти і каламарями.
За президентом заступив
ся міністер рільництва, Ше-
реній і послі з правіці.
Та між тим президентови
і міністрови Шерінійови
уже дістало ся. Ранено і-
менно президента Куен-Ге-
дерварого каламарем в го-
лову висше правого ока і
в ніс а міністрови Шере-
нійови зранено лице під
літвим оком і чоло. З ран
потекла кров. І хто зна до
чого було би ще прийшло
але уміркованішим членам
палати вдало ся відперти
силою навалу розюшених
Юштовців, Ранених виведе-
но зі салі а між тим пре-
зидент палати замкнув за-
сіданє. Ся кровава подія
викликала в цілому світі
велике вражінє, бо угор-
ські магнати поступили ще
гірш хулганів. А напали
вони на міністрів тому, бо
правительство бажає опер-
ти свою політику на широ-
ких народних масах і хоче
дати Уграм загальне право
голосованя до парламенту.
Сему дуже противні магна-
ти, бо вони не хотять до-
пустити народу до правлі-
ня, тай тому в такий кро-
вавий спосіб поборюють
правительство.

Допись з Бразилії.

(Борба з Ляхами).

В грудні м. р. вислав я допись
під таким заголовком, однак
певно загинуло в дорозі, або так
тутки на почі в наслідок моєї
відмінної політики від проголо-
шеної спілки з Бразиліянами.
Як раз рік тому запрошено мене
на довірочні Збори, котрі мали
проголосити єдність Українців з
Бразиліянами і представити пра-
вительству членів Директорії.

Кожний дістрікт має свою ди-
ректорію, з котрою правитель-
ство порозумівася в справах ад-
міністративних, просвітних, е-
кономічних і політичних.

Союзови Українців з Бразилі-
янами не міг я противитись, од-
нак сей союз якось дуже сміш-
но представляв ся, наколи на 7
членів директорії представлено
лишень одного Українця, нато-
мість 2-ох Поляків і 4-ох бразилі-
ян; нібито длятого, що нема
інтелігентних людей між нами,
коли ми тимчасом можемо почу-
нитись десятками таких інтелі-
гентів, з яких складалась біль-
шість предложених членів ди-
ректорії.

По палкій полеміці перефорсо-
вав я ще одного Українця, но-
вже тоді було нам ясно, що тутешні
„гравуди“ нібито желают
собі спілки з нами, а на ділі беру-
ть за чуприну так Українців
як і Поляків.

Пригляньмо ся поліції. Скла-
даєсь она з комісаря і з 3-ох його
заступників. Комісаром і пер-
шим його заступником суть бра-
зильяне, а на послідку один Ру-
син і один Поляк; значить ся,
що їх вплив рівняєсь майже нулі,
бо у всіх важнійших справах
рішати муть перші два. Ся пе-
ревага в поліції осмілювала куп-
ців бразильських до того степе-
ня, що безцеремонно випасали
свою худобу на українських ла-
нах збіжа, а всі терміни кінчи-
лись на негативнім полагожде-
ню справи, що аж вкінці прий-
шло до кровавих стічок. Впра-
ді і сей спосіб не дав позитив-
ного результату, но всеж хоч
вчасі опам'ятались бразильяне,
тож шкоди лучають ся чим раз
рідше. Право тутешне визиро-
означає 5 м. кари і ще осібну
надгороду чоловікови, що при-
лапає худобину хочби на глад-
кій дорозі; але як то кажуть
„свій свому оле не виколе“. Та
якаж нам користь з одного пред-
ставителя в поліції, наколи він
не може, чи не хоче уймитись за
кривди своїх побратимів. То од-
но. Розгляньмось дальше. Му-
ніципалію (повіт) прислав наші
директорії 700 м. на поправу до-
ріг і мостів; директорія однак у-
важала потрібнішим креовати
за ті гроші цмнтар дістрікталь-
ний, хоч маємо вже два в відда-
леню і км. з одного і з друго-
боку нашого місточка. Дороги і
мости поправляють собі люди
своїм коштом. Трете ось таке:
Конгрес ухвалив 50 тисяч міль-
на підмогу шкіл, однак наша
славетна директорія не уймилася
за нами і ми не дістали ані од-
ного шелога, коли тимчасом суб-
венціоновано дві польські школи
по 720 міль. Два наші члени в
директорії не мають в ній жад-
ного впливу, ба що більше, солі-
даризують ся з більшістю на
осліп. Тож нічо дивного, що
підписаний виступив против та-
кої спілки з тутешніми „граву-
дами“. Нагода лучилась при ви-
борі судів. На передвирборчих
зборах вибралосьмо свого стар-
шину, котрому поручено пакту-
вати з директорією або поста-
вити своїх власних кандидатів.
Директорія з'ігнорувала нас, бо
знала, що наших виборців пози-
скає собі ковбасою, пивом і ріж-
ними приобіянками. Так і ста-
лось. На 58 виборців-Українців
голосувало на нашу лісту ли-
шень 18-ох! Всіх виборців було
88, значить ся, самі Українці з'є-
динившись моглиб вибрати всіх
4-ох судів з поміж себе. Ми не
поривались до такої системи, бо
уважалисьмо справедливим, що-
би вибрати в руським дістрікті
2-ох Українців, а відтак одного
бразильяна і одного Поляка, які
то народности становлять мен-
шість в наших дістрікті. Та що
ліста руська і польська випали
однак, се чистий припадок, бо
ми не мали з Поляками жадного
порозуміння; се однак вистарчи-
ло для наших противників, ого-
лосити нас лядькими полижача-
ми. Поляки проножили наших
кандидатів, тож і ліста їх ста-
лась ідентичною з нашою; з то-
го отже не можна заключати, що
часть Українців пішла під лядь-
ку коменду. З сего приводу при-

НОВИНКИ.

НАПЕНДАР.

Цьвітень.

- 7 ЧБ лаговіщенє
- 8 П Гавриїла Арх.
- 9 С Матрони
- 10 Н4 п, Іляріона
- 11 П Марка еп.
- 12 В Йоана дїств.
- 13 С Іпат., Поклони

— Комета Галєя перейшла дня 12. марта зі швидкістю 200.000 кілометрів на годину вже дорожку нашої землі і наближаєть ся тепер до сонця. Як відомо, до стрічі не прийде, бо земля випередить комету о кілька тижнів. Від 1-го цьвітня комета світитъ як ранішня зьвізда і то чимраз яснійше годину або на дві години перед сходом сонця. І так дня 4-го с. м. можна було її оглядати о год. 4.44 рано, дня 5-го о год. 4.39 рано і т. д. Хто має добрі очі може вже тепер комету віднайти на небі, дуже низько, на всході, яку годину перед сходом сонця. В ночі з 18. на 19. мая земля перейде крізь хвіст комети. З тої пори можна буде її оглядати в цілім блеску; буде світити смерком а великий її хвіст розтягне ся по небі. Дня 29. мая комета перебіжить знов дорожку землі і помчить ся в безконечні простори, щоб загостити до нас аж по 75 роках.

— На другий мільон для товариства „Ustredni Matice Skolska“ зложили Чехи до 18 м. м. 43.726 корон 73 с. Щоби зрозуміти чеську жертвенність на чеській національній школі, годить ся пригадати, що перший мільон корон Чехи зібрали в протягу нецілих шість місяців, а на другий мільон стали збирати з початком місяця марта с. р. І тому то з Чехами тепер числить ся і уряд і про Чехів знає весь світ. Ще перед 40 роками Чехи були в такім самім положеню в яким днес ми находимо ся. Липш вони зрозуміли клич, що „громада великий чоловік“, що цент складаний до цента дає мільони і сим вони днесь станули так високо. А як низько ми стоїмо в порівнаню з ними. Вони за нецілих шість місяців зібрали більше як мільон корон на свої національній школі а ми за рік ледви дотягли до 20 тисяч!...

— За українською мовою. В Петербурзі видала тамозна академія наук домаганє друком, щоби правлячі круги признали скрізь такі права українській мові, як має російська.

— Заносить ся на війну на далекому Сході. Надходять відтам тривожні вїсти. Китайці на добре уоружують ся і збирають великі сили війська вздовж російської границі. Китай зїрвав всякі торговельні зносини з Росією і не вивозить до Росії ні хліба, ні інших продуктів. Через те для Росії дуже скрутно стає на далекому сході. Супроти сего Росія висилає на Схід також чимало війська. Тай Япон також псує Росії „гумор“. Япон заходить ся тепер прилучити до себе край Корею, за котру Росія воювала недавно з Японом. А щоби забезпечити собі силу в тому краю, Японці розпочали будувати велику і дуже сильну воєнну, морську кріпость в корейській пристани Чін-гай. На уоруженє сеї кріпости призначено 500 мільонів корон.

— Ганьба з чорносотенним полом. Оної в російській думі в Петербурзі прийшло до великої галабурди. Промовляв „істинно-руський“ посол Пуришкевич. Його промова була така хулїганська, він так обкидав болотом усіх чесних російських діячів, а навіть найвищі школи, університети, що всі чесні російські послы не могли знести сего і не дозволили чорносотенцеві промовляти. Підчас сего вивязала

ся між послами а президентом думи, Хомяковим, сварка так, що він перервав засіданє. Пуришкевичи висказали послы погорду і кілька сторонництв, та чимало університетських студентів вивязали його на повдиноку. Правда, чесні Росіяни не можуть знести вже чорносотенства, а наші москвофіли старають ся у нас заціплювати се пюгавство.

— Панський посіпака стріляє в хлопа за 5 сотків! Дня 11. м. м. — як пише „Дїло“ — лісний обшару двірського в Янові Андрій Жига пострілів дївчину з Лозини, Анну Ярулович, доньку Мпхайла, котра в лісі збирала сухе ріще, оцінене таксаторами на 5 сотків! Лісний всадив в дївчину цілий набій зі шроту і то не в панськїм лісі, але вже на хлопськїм полі. Ось нова подія, і то з під Львова, що вимовно ілюструє галицькі відносини! Самоволя й дика свідливість двірських посіпак в „виодрембйоней Галіції“ дійшла вже до того, що хлопське жите цїнить ся у них не більше як ворону. Стріляне в дївчану, що серед зими збирає трохи хворосту оціненого на 5 сотків і то стріляне на хлопськїй вже території — можливе лише в Галічині, краю польсько-дїдичької самоволї, толерованої властями й строгою частію польської суспільности в інтересі „польскосїці на сходних кресах“. Та всеж таки верховоди повинні призадумати ся, що таке проливане хлопської кровї готово колєсь пімстити ся.

— Що горівка є сильною отруєю переконали ся колись то родичі чогиролітного Йосифа Кляйна в Нью Йорку. При нагоді „гостини“ дано дитинї напиття ся віски, по випитю якої дитина до кількох годин в страшних болях померла.

— В місцевости Мате-Шалька на Угорщині дня 28-го м. м. лущила ся страшна кагострофа. В готель уладжене публичний балъ і тонці йшли в найліпше. Нараз запалила ся дубова галюзка, якими прибрана була галля і впала між танцюючих. В одну мить заняла ся одїж на кількох дївчатах. Настав страшний переполох. Усе кинуло ся до виходу. Жінки і муштини падали попихані, другі товпили ся по них. І нараз запав ся дах і горючі бальки впали на безборонні жертви. Урядовий рапорт подає, що число попалених доходить до 400 осіб.

— Дня 29-го м. м. невисліджені до сеї пори бандити вломили ся до почтового уряду в Рїчмонд, Вірджїні і пересвідровавши дїри в сталевих касах забрали 100.000 доларів готівкою або почтовими марками. Справили ся так тихо, що мешкаючий в будинку сторож не почув найменшого підозрінго селесту.

— Минушого тижня вулкан Етна на Сицилії почав вибухати. З повсталих отворів лє ся лєва, яка поробила уже страшні спустошеня. Вибухи вулкану відбувають ся з такою силою, що великі відломки скель летять на значну відлеглість. Уряд італійський видав розпорядженє, що мешканці кількох найбільше zagrożенях сїл мають бути готові кожкої хвилини до ученї. Заборонні люди по всіх доокочничних селах безвпивно бють в дзвони, гадаючи, що дзвоненєм успокоять вулкан.

— Содом а Гомора. Кількох американських подорожних, членів університету Yale розслідили околиці Мертвого моря в Палестині. Найшли вони малий вулкан на полудневім побережю моря, до котрого вливає свої води ріка Йордан, а побіч велику, старанно виквану печеру. По думці учених до сеї печери відносять ся біблійні слова: „І Лот вийшов із Зоара і спинив ся на горі з двома доньками і лишив ся в сьварі“. Однак відкритий

вулкан, при помочи котрого „Господь знищив Содому і Гомору огнем та сіркою“, є далеко пізнійший від часів патріярхів. Те, про що оповідає біблія, було мабуть явищем далеко більшим, ніж вибух вулкану. Мертве море покриває останки іншого вулкану, що постав рівночасно з гірським пасмом Гавран. Ті гори се величезне вулканічне румовище, подібне як на острові Джава. Бо й в середущій Джаві, в повітах Кедірі і Мадїюм був в передісторичній добі, в третійшій епосі страшений вибух вулкану, як на се вказують слїди в цілій околиці. Подібуємо тут скрізь кости звірат з тої доби. Рівночасно із страшним вибухом Гаврану повстало Мертве море і оповіданє біблї є відомомом сеї події. Навіть оповіданє, що жінка Лота перемінила ся в стовп соли не є неімовірним, бо подібні явища обсервовано підчас вибуху вулкану Моң-Пеле на острові Мартїніці в 1902 р. Тодї люде, захоплені філею вулканічного жару ставали на місци напів скаменїлі, так поражаюче було вражїне вибуху. Отже при вибуху Гаврану впали на землю величезні маси сірки, салїтри та осліи грубими верствами. Тепер треба Палестині лише доброї адміністрації, а край сей став би для промислу другим Чїле, де як звїсно, добувають найбільше тих сирях продуктів.

— Податки в старині. Нині люди нарікають на податки і „драчки“ ріжнородні, а нікому і не приснить ся, які дивні податки бували в давнійших часах. І так за часів перших пруських королів податками були обложєні одїня і перуки. Хто на своїому одїню носив прикраси золоті і срібні, сей мусїв платити податку одного талєра річно. Ношенє перуки коштувало 3 до 4 талєри в рік. Хто їздив повозкою і нищив тим чином дороге вимощенє вуличне, платив річно 3 талєри. Був понадто податок від дамських стрій на голову, від панчік, виступців (пантофлї) чобіг і капелюхів, по 1 талєрови в рік. Хто хотїв пити каву, шоколяду, чай, — мусїв постаратись о приволенє; платєно по 2 талєри річно за кождей з тих напитоків з'окрема.

Найпотїшїшим був податок поголовний, або т. зв. „поголовне“, оплачуваний навіть через особи королївського двора. І так король платив за свою голову 5 тисяч талєрів річно, а королева 2 тисячки. Кождей ремісник платив по пів талєра річно. Платили також податки панни, котрим минуло було 20 літ і то аж до хвилі коли їм усміхнулось щастє і вони в парі станули перед тетрапоком, — або аж до сорокового року жита, по талєрі в рік.

— По „справедливості“ до Відня „Дїло“ доносить, що колись то у Відні завїзвано ратункову стацію до селянки Горилівї, котра зїмїла на площі перед палатою міністерства справедливості. Коли відзвєкала притомність, оповїдала, що 14 днів їшла з своїм чоловіком пішки в Радехьох до Відня. Чоловік її упав на дорозі перед двома днями, а вона пішла далі, аж з причини ослабленя зїмїла. Прибула до Відня, щоби міністерству справедливості вручити просьбу в справі вироку, котрим за бійку в сьварі з сусїдом засуджено її на 6 недїль арешту, а її чоловіка на 4 дни і повошенє коштїв. Від польської справедливості йдуть до німецьких урядників з просьбою о поміч вже не тільки руські, але й мазурські хлопци.

— Дрібні вїсти. Німеччина має 700 тисячів телефонів, а Сполучені Держави північної Америки 2 мільони, хоч мало що більше числять населєня. — Рїй пїл важити звичайно 1½—2½ кгр. — Найбільший паровий снацеровий корабель на світї

„Hendrick Hudson“ може перевести за одним разом 5 тисячів пасажирів. — В долині ріки Йордану починають ся живна в половині цьвітня. — Найдорожшого пса, з раси: „Бернардин“, купив Англієць Green від Американця Lears за 65 тисячів корон. — Корова може з'їсти що дня близько 50 кгр. калєрєш. — 23 тисячів франків коштувала в парижї листова марка при ліцїтації. Ходило о марку синюї краски з Гавай, з року 1851. — В Калїфорнії продають кістки з бресквів на опал. — Найсмачнійшою яривою в Індїях є бамбусові літорости. — Сьпіваючі риби находять ся в озері Batticoloo на Пейльонї. — Найбільшу гриву має калїфорнійський кїн, котрого власителем є славнозвїсний Mr. Zillgutt в Inglewood. Грива сего коня довга на 18 стїп, а носить її кїн у відповідній сїтці.

— Рух балканських володарів. Сербський король Петро I. їде у відвідини до московського царя, а в повороті ступить до Царгорода і відвідє турецького султана. Тепер вже стверджено урядово, що болгарський король, котрий недавно вернув з Петербурга, де їздив на якісь наради до царя — має також в найближшю часі поїхати до Туреччини на наради з турецьким султаном. Потім приїде „в гостиню“ на Балкан російський цар Микола. Відвідє він турецького султана в Царгороді, і королїв болгарського в Софїї, та сербського в Білгороді. Отсей рух королїв і царів має дєщо важного на цїли. Російський цар бажає мати союзників на Балкані, отже заходить ся він помирити Туреччину з Болгарією і сї держави, тай ще Сербію звести в дружний союз, який стояв би під командою царя, а властиво попирав би політику Росії. Росії розходить ся дуже о се, аби Австрія втратила всякий вплив на Балкані. Тому стараєть ся Росія з'єднати собі Туреччину, Болгарію і Сербію. Тодї-усї разом будуть силкувати ся підкопувати вплив Австрії на Балкані. Росії потрібно сего на те, що як буде круто з Туреччиною, аби вона могла перед ким іншим захопити Царгород. Супроти сего Австрія дуже з коса дивить ся на сї махінації царів і королїв на Балкані.

R. J. GLICK
Агент асекураційний від огар
26 Офіс находить ся в
WILLIAM Mc CONNELL BUILDING
SHAMOKIN, PA.

НОВІ ТЕОРІЇ.
Наука у безвпіннїм своїм поступі приносить нам щоденно нові теорії про походженє, жєрело якоїсь недуги, а опираючися на тих теорїях пропонує нові способи ліченя. Старі лікарї були тої гадки, що наше тіло є так довго сильне і здорове, як довго сильним і здоровим є наш жолудок і коли сей перестанє працювати тоді і тіло опадє на силах. І ми є рівнож тої самої гадки а разом з нами кождей чоловік, що вміє влучно помічувати. Постарайте ся о все потрібне, аби лиш удержати жолудок в як найбільшїм стані, а коли спостережете у нїм ще якісь неточности, то заберїть ся сей час до уживаня Трїнера Американського Елїкєру Гіркого Віна. Воно влічить жолудок, загоїть всяку рану у нїм а рівно-

часно збільшить силу усіх мязів які находять ся в жолудку. Тодї він легко прийме поживу і доклядно її стравить. Се средство повинно ся завсїгда брати в усіх недугах жолудка, нервозности і припадках нестравности. По всїх другострах.

JOS. TRINER,
1333-1339 S. Ashland Ave.,
Chicago, Ill.

Подаю до відомости, що на Latrobe є руський сьвященник. Адресуйте:
Rev. M. Danilovic
Box 11, Latrobe, Pa.
Мешкаю на 204 Miller Str.
o. M. Danilovich.

Руська гр. нат. Парохія сьв. Ап. Петра і Павла в Джерзі Сїті, Н. Дж.
— оголошує отєми —

КОНКУРС
на мальованє своєї церкви.
Першество мають Русини.
Зголошувавсь однак можуть лиш фаховї малпр. 15
Зголошеня усгні або письменні приймає
Rev. A. Ulitzky
76 Grand Str., JERSEY CITY, N. J.

Для парохій на Великдень!
Вме вийшли нанпадом Свободи
Коверти
на великодний дар для парохїї, який після звичаю щорічно складають парохїяни.
Сї коверти суть урешени чудовим образом, а по обох боках є напись:
Великодний дар на гр. кат. церков
Цїна 1000 коверт 5 дол.
Продає „SVOBODA“
184 Hudson St., New York

Христос Восрес!
Папери листові з мєлєнями Великодних Сьвят, урешени цьвітими або образами, 12 пїтук 25 цєт., 6 карт почтових, з писанками і нєвпшми знаменами Восресєня 25 пнт.
Дїстатї можна за попередним надїсланєм грошїй у
Ruthenian Book Store
439 N. 6th Ave., Scranton, Pa.

Б. Сулковський і Ко.
виробляє повновластї, контракти, ітробляє спадки, веде процес, купує і продає в краю матєри, реальности,
а під кавцією 15 тисяч доларів посилає гроші, продає дешево шифкартї, полагаюче справи військові, асєтурувковї і увільненя від зарєв. 23
Все веде скоро, ретельно і дешево.
В кожїм случаю пишїть на адресу
B. SULKOWSKI & CO.,
22 Belmont Ave., NEWARK, N. J.

Русько-Галїцький ТЛУМАЧ
з котрого можна дуже скоро навчитись англїйської мови.
Сторїя 256. Тверда оправа. Цїна 60 цєнт.
Можна посилати почтовї марки.
Замовляти у:
And. Sawka, 52 Greene St., Jersey City, N. J.
Агентам даєть ся значний опуст.

Для Церков
виконує всякі роботи з обсягу рїзбарєтва і позолотарєтва як:
Їконостаси, вїсмарї, кївотн і ин,
бувший управитель рїзбарєкої і позолотарєкої работн в Товариствї для ровною рускої штукн у Львові.
Іван Луговяк,
сво German Savings & D. Bank
S. S. Pittsburg, Pa.

Др. ВИСОЦКИЙ,
одиникий в Ньюарку руський лікар і хїрург з СТАРОГО КРАЮ
лічать всі недуги мушци, жїнок і дїтей.
Спеціалїст від недуг жолудка та всїх всїх секретних, полових хорот мушци.
Вилічує в недуги на завсїгда, як ба і вастарїлоу і вавєдбаню вола не буди
Церкн оглядали хорото даром.
26 Говорю по російськи.
Office 142 Ferry str., Newark, N. J.
Телефон:
L. D. 1105 Market; 533 B. Newark.

СВРАВИ Р. Н. СОЮЗА.

Покровитель і почетний член Р. Н. Союзу. Іх Преосвященство Стефан Сотер Ортинський, перший руський єпископ в Америці. Головний Уряд „Р. Н. С.“ на роки 1908—1910. Духовний управитель: о. Михайло Балог, 712 Carson st. S. S. Pittsburg, Pa. Предсідатель: Дмитро Кауігула, McAdoo, Pa. Місто-предсідателька: Марія Черемшак, Trenton, N. J. Місто-предсідатель: Федор Гут Кульчипський, Pittsburg, Pa. Касієр: Алексій Шаршонь, 524 Pine & Franklin St., Shamokin, Pa. Секретар фінансовий: Вох 76, Jersey City, N. J. Секретар рекордовий: Теодозий Лабовський, Вох 76, Jersey City, N. J. Радні: Михайло Беля, Holyoke, Mass. Петро Ярема, New York, N. Y. Іван Глова, Shamokin, Pa. Анд. Стефанович, Pittsburg, Pa. Алексій Горбаль, Derby, Conn. Михайло Черін, Clevelan I, O. Контрольна Комісія: о. Д. Добротвор, 25 Chestnut St. Yonkers, N. Y. Василь Гришко, 439 N. 6th Ave. Scranton, Pa. Михайло Бабій, 391 Maple Ave. Kingston, Pa. Директор друкарні: о. П. Понятишин, Вох 112, Elizabeth, N. J. адреса мешканя 326 Rose Hill Place, Elizabeth, N. J. Редактор: Антін Пурковський 184 Hudson Str., New York, N. Y. Менеджер друкарні: К. Карчів, 184 Hudson St., New York, N. Y. Головний організатор: Мях. Беля, 56 Hamilton Str., Holyoke, Mass. Головна Канцелярія Р. Н. Союзу знаходиться під числом 123 Sussex St., Jersey City, N. J.

ЦІНИ І ПРАВИЛА ОГОЛОШЕНЬ В „СВОБОДІ“.

1) ОГОЛОШЕННЯ БИЗНЕСОВІ, які йдуть довгий час (від 3 місяців до року) платять сі після спеціальної тарифи, яку інтересовані відстануть на жадане листово. 1-о, 2-о або 3-и разові ОГОЛОШЕННЯ БИЗНЕСОВІ по 3 цнт. від слова за кожний раз. ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ, як: мітинги брацтв і товариств належачих до Р. Н. Союзу поміщає ся безплатно один раз в рубриці „Рух в Відділах Р. Н. Союзу“. ОГОЛОШЕННЯ ТЕАТРАЛЬНИХ ПРЕДСТАВЛЕНЬ І БАЛІВ по 2 центи від слова для брацтв і товариств належачих до Р. Н. Союзу, а для товариств не належачих до Р. Н. Союзу по 4 центи від слова. ПОШЛУКОВАМ ОСІБ І РОБОТНІ по 2 центи від слова за найменше 10 слів. КОНКУРСНІ ПАРОХІЙ І ЦИВІЛНІ по 3 центи від слова. ПРОПОЗИЦІЇ ЖЕНІТЬБИ по 10 центів від слова за найменше 10 слів. Одноразове оголошене адреси 25 центів. 2) Належитість за всяке оголошене мусить бути прислана згодн та в цілості. В противний раз оголошене безцельно не поміщає ся. Належитість за дрібні оголошення можна присилати також поштовыми марками. 3) Кожде оголошене мусить бути в редакції на тиждень, перед дагою виходу того числа часопису, а який воно має бути поміщене. Оголошене телефоном не приймає ся. 4) За зміст оголошень або за відвчальність оголошуючих ся в часописі фірм редакція не приймає ніякої відвчальності. 5) Кого-б скривджено, або з ким зли обхожджено-б ся в тій фірмі, яка оголошує ся в нашій часописі, нехай про се сеїчас повідомить редакцію, а коли подасть достаточні докази ошуства, викине ся оголошене несвоїєю фірмі; кромі сеє редакція доложить всіа старань, щоб ошуства потягнути до відвчальності. 6) Редакція має право відкинути або перервати яке небудь оголошене, не подаючи причини. 7) Редакція має право жадати від фірм або незнатих осіб, щоб прислали докази, що ведуть свій бизнес чесно і дійсно зможуть додержати того, що обіцяють в оголошенні. 8) В оголошенні мусить бути тільки правда. Редакція має право відкинути всяке підозріле оголошене. 9) Оголошення мусять бути писані пером, виразно і на одній стороні паперу. 10) За дрібні оголошення редакція не висилає ніяких покійтовань.

Ві до з ва

до всіх Ви. Секретарів і Організаторів відділів Р. Н. Союзу.

Звертаємо отсим увагу пп. Секретарів, щоби не прислали декларацій без виповнення свідощтва лікарського, яке находить ся на другій стороні декларації, позаяк такі не будуть прийняті.

Рівнож при виповнюваню декларацій просимо на те уважати, щоби на декларації було подано на яке посмертне член хоче належати, кілько має він і його жена літ, імя жени або якого иньшого члена родини, після того, кому член записав посмертне.

Член, котрий не вміє писати, має зробити на декларації пером знак хреста, уміючий писати має підписати ся власноручно на обох сторонах декларації.

Місячні справозданя т. є. друки на жовтих картках, як також адреси нових членів прошу виповнювати і присилати враз з деклараціями і розметом.

Від Головного Уряду Р. Народного Союзу

Д. Капітула, гол. преде. Т. Лабовський, гол. рек. секр.

Ч. 1030 КВІТ \$100 на сто долларів, котрі п. Іван Онущканич отримав як посмертну заповогу по браті Онуфрії з Головної Каси Руского Народного Союзу в Америці. Щавне, 19. марца, 1910. Іван Онущканич.

Свідки: Вас. Полошинвич, Евст. Полошинвич. Печать церкви приходської в Цавнім.

Ч. 1268 КВІТ \$100 на сто долларів, котрі п. Анастасія Бобурчак отримала як сирот. часть з посмертної заповоги по Федорі Бобурчак з Головної Каси Р. Н. Союзу в Америці. Sprangler, Рац 1910. Анаст. Бобурчак.

Свідки: Іван Филип, Юрій Войло. Від місцевого Уряду Р. Народ. Союзу в Америці. Від. 120. Іван Венгрин, предс., Мих. Велей, секр.

Ч. 1280. КВІТ \$250 на двіста пятьдесят долларів, котрі п. Никола Іванюк отримав на похоронні кошта по Ів. Войтку з Гол. Каси Р. Нар. Союзу в Америці. New Alexandria, Pa., 28. мар. '10. Николо Іванюк.

Свідки: Стеф. Якимець, Ант. Филовяк. Від місцевого Уряду Р. Народ. Союзу в Америці. Від. 82. о. М. Данилович, пр., Мих. Богоніс, секр.

Ч. 1282 КВІТ \$400 на чотириста долларів, котрі п. Леон Старух отримав як посмертну заповогу по жені Марії в Головної Каси Р. Нар. Союзу в Америці. Butler, Pa. 28. мар. 1910. Леон Старух.

Свідки: Іван Бунга, Іван Чернецкий. Від місцевого Уряду Руского Нар. Союзу в Америці. Від. 67. Іван Швед, пред., Ст. Когутаняч, секр.

Рух в відділах Р. Н. Союзу.

WEST NEWTON, PA. Братс. сьв. О. Николая, від. 255 подає до загальної відомости, що члени котрі не платять розмету до Р. Н. Союзу через два місяці, будуть на третій місяць суспендовані.— Далше повідомляє ся що мітинги відбувають ся в другу неділю по першим кожного місяця; котрий член не явить ся на мітингу, заплатит 25 центів кари. Мітинги зачинають ся звичайно о першій годині по полудни. Кому отже яка перешкода не дозволить прийти на мітинг, має о тім завідомити уряд місцевого відділу. Совер Додівка, пред., Теодор Соколовський, секр. Николай Павучак, кас.

CARNEGIE, PA. Тов. „Січ“ від. 136 подає всім до відомости, що 10. апріля 1910 відбуде ся мітинг. Просить ся Братів так місцевих як і з плейзі, щоби всі явили ся і виповнили свої довги. Секретар здасть рахунок і наступить вибір нового секретаря. Котрий брат не явить ся на сей мітинг підпаде карі 50 центів, урядник і доллара. Мітинг відбуде ся зараз по Службі Вожій. Буде приймати ся нових членів. Іван Сусь предс., Павло Бурин, секр., Яков Гойсан, кас.

JOLIET, ILL. Бр. сьв. Ів. Хр. від. 264 звизає своїх членів, щоби всі точно явили ся на мітинг, який відбуде ся дня 10-го с. м. Ів. Садвар, секр.

NEW YORK, N. Y. Тов. „Тисменция“, від. 144 подає до загальної відомости, що в місяцю цвітній, маю і червні приймає нових членів без вступного до Тов. Мітинги відбувають ся раз в місяць, кожної 2-гої суботи по першим в Tompkins Square Hall, 134 E. 7th St., на першим поверсі. Слідуючий мітинг відбуде ся дня 9. цвітня. Близших інформацій що до вступного уділяє секретар, John Kotzky, 513 E. 12 St., New York, N. Y. Іван Коцкпій, секр.

NEW YORK, N. Y. тов. Запор. Січ. від. 117 подає до відома, що гринмає нових членів через 2 місяці без вступного, а до Р. Н. Союзу після статутів. Товариство Запор. Січ за 40 цнт. місячного платить 5 дол. тижнево в часі слабости а 100 долларів посмертного. Всі ті, котрі ще до жадного Товариства не належать повинні вписуватися в члени Товариства Зап Січ в Нью Йорку. Мітинги відбувають ся в трету суботу по першим в гали ч. 167 E. 4th St. — Ів. Ганачівський пр., Ів. Білобрам секр. фін., Теоф. Качмар секр. рек., Фелікс Дашкевич кас.

Конкурси.

— Дяко-учитель іспитований глядає посади, викажесь добрими свідощтвами. Адрес: J. Huculak, 309 Jane St., Carnegie, Pa.

Потрібний зараз дяко-учитель. Докладне знане дякства, в еденя шк о л п руської та по можности запровадження хору вимагає ся. Першеньство мають жонаті з великою фамілією (бо парохія мала). Зате платня \$40.00 і доходи. Голоситесь до Rev. V. S. Hrywnak, Вох 182, Ramey, Pa. Clearf. Co. 14-15

Нашим доморослим на задникам і зрадникам народної справи!

(Продовжене в 2 ої стор) хотьби і справоздане еміграційного уряду. Тутешний уряд подає у нім Русинів завсїгда за Русинів як Ruthenians, а ніколи як Russians.

В „По-су-ва-чу“ Латки ч. 10 появилась згадка на першій стороні під заголовком: „Въ справъ народной переписи.“ „До тепер при народной переписи, меншї народности записовано въ рубрику большихъ народов.“ З того слїдно, що після гадки Латки в Галичині є більше Поляків як Русинів. Далше читаємо там: „На тоє най каждый русский человекъ добре уважає, а именно, если его спросятъ съ какой державы прїѣхалъ, най скаже тоже до якої належить народности и який его языкъ.“

Як після того мають Русини записувати ся і який є — властиво для „Поступа“ матерний язык, сего з повисшого не знати. Він певно сам себе встидаєсь! Бояв ся сарака за російські рублі, щоби йому „шандарі“ не відібрали і тому не перетовкував на англійський язык назву Русинів. „Хитрий Малорос“ так робить, аби вовк був ситий і коза ціла.

Олифантьєвка „Повитуха“ рівнож в останнім числі завизає, аби Русини подавали себе за Москалів. Пшучи довжезну статю на сю тему, написала стільки

недорічностей, тільки дурниць, що формально жаль бере того паперу, що таку силу мусить витерпіти. Отже попереду пише ся там: „Кождый дорослый человекъ, если бы отказовался все точно (в проклямаці с: „вірно, правдиво“) отвѣчати, подлягає карѣ.“ (Додасмо, що кара за фальшиве подаване інформацій енумераторови виносить 100 дол. або відповідний протяг часу арешту. — Ред.). По тім наведено слів урядової проклямаці редакція завизає ще від себе, що „треба точно и справедливо отвѣчати на все вопросы.“ Цїлковита згода!..

Аж тут траї стрічки нисше пан редактор забув вже, що написав перед хвилиною і намовляє людей до фальшивих зізнань, намовляє до сего, за що чоловіка задалегідь жле кримінал.

Тутешний уряд, се не „дурний Іван“, якого перший-ліпший дьохтяр або свѣчкозас переконає, що Русинів нема, тільки Москалі, та що назва Русин по англійськи значить Russian. Не говорячи вже про научні праці, перший-ліпший англійський лексикон переконає нас, що

цілком иньша народність є Russians а цілком иньша Ruthenians (по німецьки Russen і Ruthenen), та що в Галичині та на Угорщині нема ні слїду з Russians, але живуть зате самі Ruthenians. І коли є злочином подавати фальшиві зізнаня енумераторам, значить фальшивувати публичний документ, за що навіть є предвиджена кара в висоті до 100 долларів, то тим більшим злочином є свѣдомо в часописи публично завизувати людей до такого фальшиваня. В тім взгляді тутешний уряд не знає жартів і панове редактори „Правди“ можуть мимохить найти ся за кратками. З другого боку здвигнути хіба раменами над такою безпачною дозою людського заслїпленя, яке волить, аби найблизші прителі мандрували до джелів, як признати дійсену і признау тутешним урядом назву. Бо коли Русин з Галичині або Угорщини скаже себе записати енумераторови як Russian, то тоді вистане про такого донести до суду, що він подав фальшиве зізнане і халепа для нього готова. Бо як сказано висше, перший-ліпший англійський лексикон докаже ясно і недвозначно, що в Галичині нема ніяких Russians, коли знова „москалеви з галицької губернії“ буде неможливо доказати противне, бо в тім напрямі праці Ворухів, Луциків, Фекул і других кацапських свѣточів не удостоїли ся ще научного признаня і тому не стануть навіть і за фунт кляча.

Ой, ви назадники, ренегати, зрадники і запроданці народної справи! Доки ще будете тумани руському хлопови пускати? Доки ще вас сьвята землянька буде носити на собі?

Если ви є патриоты і приятелі Руси — то чому ви не брали участи на славянськїм зїзді в Пітсбурґ, Па.? Оправдайтесь з того! Ви знали добре про що там буде справа, тому не моглисье ся показати перед людьми. Бо булюб Вас осудили не лише свої, аде і чужі.

Ча се не сором для Вас? Ось дивить: други славяне, Словаки, Хорвати, Сербя, знають що ми за народ в Галичині і на Угорщині, всеї признали, що Русини, котрі вийшли з під австрійської і угорської влади називають по англійськи Ruthenian — Русини, а не Russian — Москалі! А ви, зацофанці не хочете сео знати, і встидаєтесь своєї власної нації, своего руського імени.

Так отже — дорогі Братя і Сестри, Русини і Русинки — коли хочемо, аби нас не запропащено тут на свободній землі Вапінгтона, коли бажасмо того, аби наше руське імя не загинуло — пишім ся всеї як один: Русини — Ruthenian а не Москалі — Russian.

А всі зрадники (кацапи) за зраду руського імени дїждуть ся в недовзі: „сучої гиляки — рублі не можуть цареві.“

Михайло Бабій.

DR. RICHTER'S PAIN-EXPELLER. Сяльві мяси нічо Вам не помаже, пьколи Ви терпите на Ревматизм. PAIN EXPELLER спеціально втираий сеїчас принесе Вам полекшу і усуне правичну болівню. — В ціні по 25 цнт. і 50 цнт. по всіх друготорах. F. Ad. RICHTER & CO. 215 Pearl St., New York.

Зроблені зі сталі. Ілюстрація людини з молотком.

Металеві ОБЦАСИ І ЗАПЯТКИ. Для майнерів, каменярів, фармерів і всіх, що роблять при тяжкій роботі. Они вилдять ся Вам потрібно. Можете їх купити враз з чоботами у Вашого продавця чоботів, або кожний шпецц Вам може їх прикупити. Они перетревають чоботи. Они суть лекші від шкіри. Пашіть по кияжку, яка Вам більше ровкаже.

UNITED SHOE MACHINERY CO. BOSTON, MASS.

ОГОЛОШЕНЕ. Подає ся до відомости загалу, що я даю добрі місця для людей потребуючих роботи, а іменно відсилаю в майні і на фарми так самотних як з родиною. Інтелігентних людей, владичих язьком німецьким і англійським даю до реставрантів, готелів і салюнів. I. Rykszynski, Labor Agency 12-5 423 E. 5-th st., New York.

Календар-Провідник на р'н 1910 тепер лиш 25 цнт. Пишіть до EUG. HWOZDYK 705 Mint Alley, S. S. Pittsburg, Pa.

ПРОЦЕС.

(Продовжене зі сторони 3-ої.)

нікого не мала, то він мав милосердіє над мною і сказав, що се не добре, що я повинна мати якогось клопа, що то не добре жити самому. Потім він зачав мене цілувати і приглядати ся моїм панчохам, а я засоромилася і відтнула його руку. Потім він задержав повожу і зробив се. Опісля, як ми приїхали до монастиря, то я там лишила ся і там мешкала, доки не зачало в падати в очи, і я потім опустила монастир. Мені заплатили і я відійшла.

Як я була у Мендельсона і породила дитину, то був там якийсь учитель і якісь ще інші люди, тай вони не знали, яке дати імя дитині. Воно було якось ніяково записувати його на імя Арсенія, і його записали до метрики під букву А) і назвали дитину „Андрей“.

При хресті був священник — я забула його імя — і він сказав: „Хто за се заплатити (роз. за крест), а Шлянта відповів шуткуючи: „Поминайте ся о гроні від монастиря, нехай настоятель монастиря за се заплатити“.

П. Світкін: Розкажіть все, що вона говорила і що відноситься до сути річі.

Судія: Дотично Арсенія і дитини.

Пит. (продовжуючи): Так, і дитини. Відп.: Се все, що вона говорила.

Пит.: Чи се все, що собі можете пригадати?

Судія: Він каже, що все.

Пит.: Чи се все, що собі можете пригадати, про що вона говорила, так чи ні? Відп.: Се все що вона говорила тодішнього вечера, но що вона говорила при иншій спосібності се вже що инше.

Судія: Счеркніть послідну часть сеї відповіді.

П. Світкін: Прошу о одну хвилю, заки Сьвітлий Суд се очеркне.

Судія: Счеркніть послідну часть сеї відповіді. Питане було обмежене до сеї спосібності, перед 25. червнем, 1908 р.

Пит.: Чи се спосібність, про котру ви згадуєте, а котра мала трафити ся иншим разом, була перед 25. червнем, 1908 р. Відп.: По 25 червни.

Пит.: Як так, то не погребете сего розказувати. Що ви казали їй зробити з дитиною — (маю на думці перед 25. червнем, 1908 р.)

П. Гарван: Протестую проти сего, Сьвітлий Суде. Судія: Спротив піддержаний. Се зовсім не належить до річі, що він їй говорив.

П. Світкін: Застерігаю собі право відклику і поставлю таке питане.

Пит.: Коли ви зізнали, що се було все, о скільки собі пригадуєте, що вона говорила тодішнього вечера, то я питаю вас тепер, чи вона говорила вам тоді, значить перед 25. червнем 1908 р., що вона просила вже чотири рази ігумена Арсенія, та що він не звертав ніякої уваги на її просьбу, лише сказав, „я прийму всі інші діти, лише не ваше“ —

П. Гарван: Тепер...

П. Світкін: Почекайте, доки не скінчу; тепер я ставлю питане.

Пит. (продовжуючи): „бо воно звіттам походить і люде казали, що ми масмо робітню дітей (baby shop) в монастири“.

П. Гарван: Сьвітлий Суде, тут є лише одна підстава, на якій оборона могла би домагати ся, щоб сей доказ був донущений, а сею підставою є віродостойність свідка, Марії Криницької, яка переслухувано передше. Коли се є одинокою підставою, то оборона повинна була виразно допитувати її про сю розмову у своїм часі при доходженю доказовім, чого однак оборона не зробила. Чи вона се заявляла перед 25. червнем чи ні, не робить тут жадної ріжницї, хиба, що про сі заяви знала оборона, однак сего не доказало.

П. Світкін: Так се як раз, що я хочу доказати.

Судія: Сьвідок заявив, що то все, що вона говорила, і я піддержу протест проти сего питання.

П. Світкін: Застерігаю собі право відклику. Перепрашаю на хвилю, причина для чого я ставив се питане, є така...

Судія: Нам тут зовсім не треба провадити над сим дискусії.

П. Світкін: Но чейже Сьвітлий Суд послушає, коли я можу переконати...

Судія: Я вже порішив, що се питане є невідповідне, і я його виключив.

П. Світкін: Ну, то я застерігаю собі право відклику.

84 (Дальше буде.)

Відозва.

Позір! Братя Русини!

Сего року має ся відбуту в цілій північній Америці, де мешкають і працюють сотки тисячів народа нашої руської народности, конскрипція. Власти державні по цілім світі роблять таку конскрипцію (спис людей) до статистичного вивазу (перегляду), кільки душ прибуло в краю, чи державі за 10 літ. Крім той цілі, щоб перекопати се кільки душ прибуло, або було в дотичнім краю, — конскрипція не має иншої цілі — отже най наші лю-

ди не боять ся нічого, але най охотно приступлять до спису (до конскрипції). Але, щоб нас Русинів не вписувано як Поляків, або Москалів, або Мадярів, а лише Русинами і аби не вишло так, що будуть в Америці всі народности, лише Русинів не буде, що може ся стати дуже легко тогди, коли один Русин дасть ся записати як грек, другий, як hungary, инший як russian, а ще хто другий, як polish, або slavish, тому наш В а сокоблагородний Мг. Шершень по-старав ся о вибитє тикетів, на котрих подасть ся формуляр (спис), як наші

люди мають ся вписувати в конскрипції (по англійськи і по руськи) Хто не уміє писати, або і говорити по англійськи подасть урядникови тикет і справа з конскрипцією скінчена. Мг. Шершень кланяє ся і просить всіх щирих патріотів, отців духовних, учителів-діаків, урядників брацтв і т. д. словом усіх щирих приятелів нашої руської народности зголосити ся по такі тикети на адресу: Szerszen 439 N. 6. Ave Scranton, Pa. подаючи, яке число тикетів переслати і свою адресу, залучаючи пересилку 25 центів від тисячки. За друк, папір і труд Шершень не жадає нічого, хиба одного, а то: щоб не дай Боже котрий з Русинів не замінив ся в дьяха, або мадьяра — бо то була би здрада народна, або як то кажуть хрунітво!!! За здраду — хрунітво Шершень заплатив би своїм острим жалом і то не раз, або два, але платив би хруневи так довго, доки хруне не спух би як „нитка“. Тож Русини стережіть нашої чести і народности, щоб нас не утопили в американським океані вавилонської мішанини, але щоб світ знав що і ми нарід!!!

Szerszen 439 N. 6. Ave. SCRANTON, PA.

В місяцю Лютім 1901 р. приступили слідуєчі нові члени до Р. Н. Союза:

Братство сьв. Арх. Михайла в Delano, Pa. Відділ. 272.:

Мазур Василь, Глинянський Михайл, Урославський Іван, Пустьельник Ант., Перляк Ант., Пудяк Федор, Будзяр Стефан, Гентош Іван, Кравець Ілько, Ластовський Петро, Грицяк Іван, Кравець Михайл, Коривчак Гнат, Мащак Василь, Гентош Митро, Гентош Михайл, Равський Стак. Бр. Сьвященномученика Йосафата в Hudson, N. Y. Відділ 273:

Цалік Василь, Андрушків Петро, Баранецький Петро, Дребот Теодор, Колюба Йосиф, Сіякевич Семеон, Любянецький Олекса (Тимко), Лисняк Іван, Любянецький Іван (Тимко), Любянецький Михайл, Любянецький Микола, Гиншльовський Антоній, Мицьо Олекса, Кравчук Евгений, Бодник Олекса, Любянецький Іван (Касяна), Лех Григорій, Райтеровський Йосаф., Пристайко Іван Гуменюк Косць, Кочан Йосиф, Лопушанський Онуфрей, Пиндус Лесько, Мацьо Ів., Шеремета Марко, Ісяк Олекса, Гурський Андрей, Уремко Григорій, Люрянецький Олек. (Матвія), Когут Петро, Ткач Іван, Заяць Олекса, Москаль Антоній, Заяць Павло, Яремко Катерина, Пиндус Теодор, Шпот Антоній, Пиндус Михайл, Конопельський Франко, Лопушанський Михайл, Коклюс Іван, Конопельський Антоній, Гуран Микола, Цап Григорій, Фурік Семко, Моргун Ігнатій, Василішин Павло, Хребор Іван, Ольшанецький Іван, Глистяк Петро, Кузелик Іван, Любянецький Григ., Зикибайло Іван, Ракочий Теодор, Базар Данило, Зикибайло Микола, Ладнюк Стефан, Чмир Павло, Жомка Петро, Тимош Семко, Гривняк Гаврило, Войновський Ваврент., Шкільняк Олекса.

Від 1. Маслей Павло, Лабовський Василь, Насатка Теофіл, Заверач Василь, Жилич Панько, Поплаский Осиф, Заверач Петро. Від 2. Адам Домбровський. Від 3.: Пивцьо Василь, Хям-

чак Петро, Яблонський С., Петрочко Марія, Сембрат Харітін, Пушкаш Андрей, Корикора Мирон, Серафим Стефан, Пронько Михайло, Наконечний Іван, Падцота Антоній, Іванюк Гриць, Наконечний Федь, Білінський Іван, Бойко Василь, Дарнович Берн, Від 5.: Скарупа Мих., Стефан Йосиф, Кричкий Георгій. Від 7.: Цмар Стефан, Пеляк Михайл, Придун Іван, Сеник Василь. Від 8.: Конашевич Ігн., Конашевич Сем. Від 9.: Репчинський Анд., Семалій Іван. Від 10.: Ковпак Мицо, Дзядик Петро. Від 14.: Гойда Польонія. Від 16.: Шутяк Ева, Маценко Антін, Галушка Мих., Рудавський Мих., Халль Анд., Малей Анд., Кусмяк Анд., Вагаль Ів., Богоста Василь, Грїб Елік, Гудика Йосиф, Моцка Мих. II., Ванцко Сидор. Від 17.: Постав Андрей, Лазо Федор, Кочинський Гнат. Від 18.: Молчик Ігнат, Глус Йосиф. Від 19.: Малий Іван, Беню Іван. Від 20.: Макух Петро, Станковський Петро, Бендерський Василь. Від 23.: Фрак Анд., Градос Ів., Циковський Ів., Козак Мих. Від 27.: Зметана Ант. Від 28.: Михалишин Митро, Ксонц Мик., Мицьо Ів., Мельнер Фед., Чернецкий Ів., Венгер Мих., Килик Ів., Виндзішевський Ів., Пачута Ів., Процанин Ів., Плакса Мик., Конотопський Йосиф, Гришко Гриць, Вах Іль., Онисканяч Ант., Дравус Петро, Романюк Анд. Від 29.: Вархол Петро, Кипдрат Василь. Від 31.: Туленко Мих. Від 32.: Лавришин Анд. Від 33.: Мицьо Мих., Кремка Ант., Сиса Йос. Від 37.: Сколько Іван. Від 46.: Тимчула Ст., Василь Йосиф, Крицяк Іван, Гарчар Ів., Федак Юрій. Від 48.: Стефанович Кароль, —епко Ів., Байдович Тим. Від 49.: Сидор Антін. Від 55.: Крупа Ів., Загурський Василь. Від 58.: Кишак Вас., Дяк Гр. Від 60.: Ладна Анна. Від 61.: Ковалек Ілько. Від 62.: Гоць Ів., Гарада Вас., Войтович Стан. Від 67.: Ганковський Петро, Борко Митро, Мицьо Вас., Немець Валент., Ллелбицкий Мих., Ломинський Ів. Від 70.: Потажний Сенко, Шийко Мих., Степаник Анд., Гипка Мих., Миланюч Ант. Від 72.: Вугель Ів., Кухта Гр., Судик Анд., Плянга Ів., Смерецкий Анд. Від 74.: Дунайський Анд. Від 78.: Терлаччик Фед., Кухта Ник. Від 82.: Войтко Ів., Вархола Іван, Марцюк Настя. Від 84.: Арва Мих. Від 85.: Маковик Ів., Земледух Митро, Вархола Ант., Капушинський Сс., Биндас Йосиф. Від 86.: Боднар Ів., Сайкевич Григ. Від 91.: Гошлик Юрій, Данило Вас., Табиш Ів. Від 92.: Шуйко Мих., Кушнір Лука, Білоус Войт. Від 94.: Довжинський Йосиф. Від 95.: Кравець Ант., Скитка Ів., Галат Кир., Тутай Сем. Від 96.: Делинко Петро. Від 99.: Синюта Гр., Занько Ник. Від 102.: Худзій Георг., Патик Мих., Волянський Григ., Ружига Вас. Від 104.: Стек Ів. Від 105.: Ціви Ант. Від 106.: Гаврилюк Йосиф, Посівнич Ів., Кисилчак Ів., Пеке-ра Анд., Васник Анд., Дідух Ол., Лаука Мих., Мищук Тад., Бердїй Олекса. Від 108.: Якимович Теод., Білозар Барт., Кульчицкий Ів.,

Щерва О. Від 109.: Качур Вас., Бандричак Петро. Від 113.: Дичкевич Васко. Від 114.: Ігнат Георг., Лайка Іван. Від 119.: Михович Пав. Від 120.: Кимак Ів., Ільків Мих., Хомич Гр., Хомич Ант., Кундрацкий Мих. Від 121.: Ставічак Ів., Гаврилич Фед., Вламяр Ів., Кочур Митро. Від 123.: Тарас Меланія, Пундик Дм., Козуб Ст., Трусь Дан., Коючка Ст., Ловочка Дм. Від 125.: Стругинська Емілія, Несторович Альбіна, Малець Варвар, Гриневецка Наталя, Фустей Юстина, Свистак Павліна. Від 126.: Плиса Юрій. Від 127.: Майкович Мавс., Варрик Семко. Від 128.: Венковський Теод. Від 129.: Ковалик Іван. Від 130.: Кацедан Сид. Від 132.: Палка Вол., Мулярчук Йос., Ярошак Юр. Від 133.: Весоловський Вол., Федішин Гр., Воняк Мих. Від 135.: Колтун Ант., Остеновський Анд., Терлецкий Ілько, Кост Лесьо. Від 136.: Андрейко Анд. Від 140.: Більнук Дмит., Ковальчук Ник., Катинський Мих., Гнатів Ант., Кедьо Мих., Гляза Петро. Від 141.: Гойдан Вас., Спурза Петро. Від 144.: Коцкий Іван. Від 145.: Крамар Ник. Від 146.: Блазовський Ів. Від 147.: Микода Іван. Від 149.: Пасічник Дм., Чад Семко. Від 152.: Михач Марія. Від 154.: Васячко Ів., Василь Павел, Вальо Іван. Від 155.: Лісний Мих. Від 161.: Дегуцік Вил. Від 162.: Білас Мих., Подлецкий Мих., Димкович Мих. мол. Від 170.: Вовчовський Ів., Венедик Бойко. Від 173.: Лозинія Марія. Від 174.: Коновалек Ант., Сьвітлий Ол., Гнатішак Іван, Галитак Іван, Сьвітлий Вас., Стоколоса Ник., Романишак Іван. Від 175.: Блич Данило. Від 179.: Петришин Казимир, Шалалій Петро, Прайзнер Мар. Від 180.: Козак Іван. Від 181.: Чагарин Мих., Ганчар Куба, Липський Йос., Витлюк Мих., Казків Теод., Палчевський Ант., Шевчук Мат. Від 182.: Пасстний Фр., Урбан Мих., Бобак Вас. Від 184.: Поташник Пав., Галочі Ем., Яворський Мих., Товчаній Анд. Від 185.: Кост Іль. Від 186.: Марцін Марія. Від 187.: Сегланчин Мих., Теплий Мих. Від 188.: Візняк Луць, Зазвірський Дм., Сидоряк Ів., Бунга Ст., Качур Ів. Від 189.: Юхаз Анд., Пуля М., Бережанський Станко, Крухня Мих., Калинчак Ник., Пардавич Іван. Від 190.: Даньчак Ник., Василь І., Глушковський М. Від 192.: Іванолю Йос., Лубянецький Фед., Ткач Анна, Німа Кат., Пожиновський Іван, Янко Марія, Цвігун Марія, Плішник Стефан, Гуцалюк Іван, Шеремета Мих., Шеремета Гаська, Гривняк Гр., Виткович Сем., Ковальчик Зофія, Клодьявський Іван, Мазурчак Анна, Береза Анна. Від 196.: Шантой Мих., Камряк Іван. Від 197.: Савицкий Теод., Кишеда Мих., Філіп Адам, Філіп Мих., Дранчак Стеф., Суханя Анд., Марко Іван. Від 201.: Зятик Дм., Сакала Ант., Зятик Лука, Самбір Вас., Стимберський Мих., Орнич Д., Чайка Ів., Від 204.: Матейко Ів., Кушнір Іван. Від 205.: Бурлак Сергій. Від 207.: Попович Мих. Від 211.: Стечак Мих., Здеб Ник.

Від 213.: Таньчук Ів., Байдух Ілько, Потичко Іван, Шпак Ол. Від 214.: Дзівинська Розалія. Від 216.: Вилас Розалія. Від 219.: Острожний Ник. Від 222.: Дурила Мих., Шалатка Фр. Від 225.: Трубилович Йос., Задвірний Теод. Від 227.: Спольський Ів., Шафран Іван. Від 229.: Кузьма Сем., Міндзора Ів., Поточняк Сем., Ворона Йос. Від 233.: Клімас Анд. Від 234.: Романко Вол., Сопкуф Ст. Від 235.: Смолік Мар. Від 239.: Гридей Тео., Пастух Мих., Савка Мих. Від 243.: Мороз Ілько, Сьпівак Онуф., Сьпівак Макс. Від 244.: Брейта Ант. Від 245.: Гетманчук Пялип, Янкевич Іван. Від 247.: Вітик Ст., Мацей Ів., Сульський Ст. Від 249.: Олійчик Ілько. Від 251.: Крупяк Ів., Кухта Ів., Кожок Вас. Від 253.: Сулич Мих., Бубушский Вас. Від 254.: Ковальчук Вас., Сабарин Ст. Від 260.: Пшеничка Ів., Луців Яць, Корпан Акс. Від 261.: Гайдула Марія, Корча Ева. Від 264.: Гюс Павло, Шадварі Мих. Від 265.: Лебеда Йос., Буч Н., Дембишак Йос. Від 268.: Кожей Мих., Голані Григ.

Нові книжки!

Читайте!

Найновіші книжки. Найкрасше зужиткуєте свої вільні від праці години коли будете читати: Дорогою памятку зі справи М. Січинського про убитє гр. Потоцького під назвою: АКТ 12. ЦЬВІТНЯ 1908, друге доповнене видане, зміст: I. Акт 12. цвітня 1908, II. Суд над Мирославом, III. Нова розправа. 200 ст. в гарн. опр. з золотим написом і порт. Мир. Січ. лише 75 ц. Новий Проект на зніщення Rusi або як Поляки гнобителі збирають ся згубити Рус.-Українарід, 48 стор. 10 ц. Українство а москвофілств. 25 ц. Цар Голод 25 ц. Начерк соціології 45 ц. Порадник для аматорських театрів 20 ц. Про батька козацького Бог. Хмельницького 35 ц. Житя ростин — анатомії і фізіології 30 ц. Сьлівоомовки, С. Руданський 30 ц. Пропацій час — Укр. під московським царством 15 ц. Народний Декламатор 60 ц. Отаман, читанка січова 25 ц. Кайдашева сімья 30 ц. На далекій півночі 50 ц. Ілюстроване Укр. Руське Письменство в житепіслях 50 ц. Лис Микита четв. вид. 50 ц. Слово Правди, письмо Митрополиту Антонію від Гр. Петрова 15 ц. Лист шинкаря до чорта з відповідію 15 ц. Розкази про Москалів 15 ц. F 58 — Хто замовить книжок за \$2.00 той дістане в дарунок образ „Найбільші сини України“ 23 портрети 16х22 цалів або стінний календар в 3 кольорах з портретом М. Січинського в тюрмі. Пишіть по наш великий цітник. Наша адреса: RUSKA KNYHARNIA 435 Selkirk Ave. Winnipeg, Man., Canada. РУСИНИ! ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ Р. Н. СОЮЗА.

Книжки

які можна дістати в складі книжок „Свободи“:

- Америка 15
- Борба клас і чому робітників організують ся 15
- Весела Книжочка з образ. .. 35
- В Старім і Новім краю 25
- Дещо про звірята 30
- Емігрант 15
- Жовірт 10
- Журавлі 10
- Житє, зарібки, організації і т. п. в Спол. Державах 15
- Зуб за зуб 10
- Коротка Історія Русь 10
- Капітал і праця 15
- Казка про Жидів 15
- Книжка рахункова 50
- Марія 10
- Многострадальний народ 20
- Навернений Грішник 20
- Народний рух австро-угорських Русинів 15
- Новий Завіт \$2
- О підземних скарбах 25
- Оповідання 10
- Про внутро землі 25
- Покуса 10
- Про кінець світа 15
- Псалтир \$1
- Розмова Поляка з Русинюм 10
- Релігійні вірованя 20
- Слово ч. 5. 15
- Слово ч. 6. 15
- Страшна пімста 20
- Смерть 10
- Степові люде 15
- Страйк 20
- Стрільці на смерть, робітничя драма 15
- Сонник 30
- Товариска ворожка 15
- Хто з чого живе 15
- Які то є люди на землі, з 20 образками 50
- Як мужик ходив до царя правди шукати 15
- Через кордон 15
- Руско-англійський тлумач 60

Молитвенники в красній оправі.

- Бог Надежда моя \$2.50
- Хліб душі 2.50
- Друг Душі 1.50
- Друг Душі (в зв'яз. опр.) 75
- Молитвенник малий 1.50
- Вінець 1.50
- Зборник 2.30

Також можна дістати:

- Книжочки колекторські церковні 10
- Книжочки Братські 10
- Поманки померлих душ 10
- Метрики хрещення 3
- Метрики шлюбні 3
- Метрики смертні 3

Пішіть на адресу: Swoboda, 184 Hudson St., New York.

Позір Братства!
Роблю всі братські річі найліпше і найкраще, в найбільшій матеріалі та дуже приступні ціни і за роботу гарантую. Продаю книжки і на жадане посилаю цінник.
Єсьм довголітнім членом Р. Н. Союзу. Проч в чужинні; удавайте ся до свого Міл Адрес:
STEFAN KALAKUKA
215 Moran Court, Scranton, Pa.

Папері листові
Продає друкарня „Свободи“
184 Hudson st., New York

Русини Пітсбурга!

ЧИ ВИ ЗНАЄТЕ, ШО ГРОШІ — ТО СИЛА?
Старатесь вичити та вичити складати свої ошадности в стейтнім Банку на розі ул. Carson-a і 14-ої. Сей банк є одним в найстарших і найпевніших банках, що цілковито забезпечує Ваші ошадности. У нас складають ся гроші черновні, братські, сирітські і як. Кождий, що має у нас гроші, отримує на бажане вай стейтнім контролері.

Продаємо корабельні карти на найліпшій лінії, а гроші до краю висилаємо по почтовім курей

German Savings and Deposit Bank
Cor. 14th & Carson St., South Side, Pittsburg, Pa.
Й. Е. Рот, прес. А. П. Міллер, кас. Ол. Бучач, ур. банк.

Край-уча і нотаріальна канцелярія
переводить найтяжші процеси, владжує різні документи, як контракти, повновасти, довжні скривати, цесії, інтабуляційні поданя і др., як ввагалі
всаяні справи судові у старому краю.
Пішіть прямо на „ю адресу:
B. Jakubowski & Son
450 Fourth Ave., PITTSBURG, PA.

ВИРОБИ БРАЦКІ

машлі, шапки, відзнаки, хоругви, уніформи.

Цінник і проєкти виселює даром.
Можете нести до нас по Руськ. славотиске або польське.

В. Н. МОРГАН
13 N. MAIN ST. SHENANDOAN, PA.

Одинокий руский адвокат і нотар на цілу Америку Доктор прав
ЮЛІАН ЧУПНА
Консулярний комисар.

Полагоджує всі справи в Галичині. Процеси спадкові і ґрунтові Відбере гроші від довжників. Справи відскові. Оспоряджує контракти, повномочія і всі інші документи. Перепроваджує інтабуляції і всі виши гіпотечні.
3 N. Main Str. WILKES-BARRE, PA.
Адрес почтовий:
JULIAN CZUPKA, LL. D.
3 N. MAIN STR. WILKES-BARRE, PA.

THE FIRST NATIONAL BANK
OF MINERSVILLE, PA.
Капітал \$50,000.00. Надвишка нерозділені зиски \$93,000.00.
Заснований 1864 року.

Провадить загальний банківський бизнес. Вдає міжнародні моні ордеря, драфты і зерє. Іде гроші до всіх частий світа, позичає гроші на реальности. Депозити сего банку подовілиси протягом послідних 5 літ і виносять тепер около \$500,000.00.
Гроші пересилає через фір у Knauth Nachod & Kuhne, New York, N. Y.

ПРЕНУМЕРУЙТЕ гумористично-сатиричну часопись „ШЕРШЕНЬ“!!!
Коштує \$1.50 на рік.
SZERZEN
439 North 6th Ave. Scranton, Pa.

ХТО не має а хоче дістати банкові папери до пересиланя гроший до краю, нехай сейчас пише на адресу:
Ruthenian Exchange Co.
184 Hudson St., New York.

„ДУШПАСТИР“
се ирекасна, широ-руська церковно-народна газета.
Виходить в Філадельфії кожного місяця, подає гарні науки духовні і відомости зі світа. В „Душпастир-и“ друкують ся важні до всіх оголошеня гр. кат. канцелярії Єпископської. Не брак там і жартів веселих та сьмішних, і красних образків. „Душпастир“ всім подобає ся — всі его хвалять.
Коштує на цілий рік так тут в Америці як і до старого краю всего лиш **\$1.20.**
Читайте, що пишуть за „Душпастир“:
Canoga, Sask., Canada, Mart 29, 1909.
Всечесна Редакція Душпастири! — Признаю Вам щирю правду, що ніяка часопись так не вдовольня мене, як ся наша, дорога часопись „Душпастир“... Ся часопись по сьому так, якби є дуже сильну по сьому, легки, манящий до... Нехай засяє благодать Божя над сям початком так гарного і святлого діла! — З поважанем Олекса Хабун.
Подібні похвальні листи приходять до Редакції „Душпастира“, май же що дня. Тож замовляйте „Душпастира“ чим-скоше для себе і для Ваших своих і внакомах тутки і в краю.
„Душпастир“ повинен бути в кождій руській гаті.
Гроші на „Душпастир“ треба посилати (найліпше почтовим моней-ордером) на імя:
Rev. J. Boyarchuk, 821 N. Franklin St., Philadelphia, Pa.

ДАРОМ! одна пачка славних ліків „GALEN“
Чи Ви хорі? Ліки „GALEN“ вилічили тисячі людей, вони влічать і Вас. Пощо платити великанські суми грошей за ліченє, якщо Ви можете вилічити себе самі.
Пришліть свою точну адресу, імя і прозвіско, а ми Вам вшлемо відворотню поштою пробний лік „GALEN“ цілком даром.
1. RUMATINA лічать ревматизм, невралгію, дуглину і т. п. недуги. Ціна 3 дол. Пробка даром.
2. PEP SOLA лічать болівни жолудка і т. п. внутрішні недуги. Ціна 3 дол. Пробка даром.
3. FORTOLA, патентований лік для нервовних, ослабленых та утративших полові сили. Ціна 5 дол. Пробка даром.
4. SANGUINOLA вилічує малярію, пропасницю, лихорадку, малокровність, біль носа, очей і горла. Ціна 4 дол. Пробка даром.
5. ASMOLA лічать зі знаменитим успіхом всі грудні болівни, як чахотку, астму і хронічний кашель. Ціна 3 дол. Пробка даром.
6. VIROLA вилічить в короткім часі гемороїди і затроєне крові. Ціна 3.50. Пробка даром.
7. NEMORA знамените средство проти гемороїдів, викидів і т. п. недуг. Ціна 3 дол. Пробка даром.
8. MERPOTA цілком лічать сифіліс, трапер і рани на тілі. Ціна 3 дол. Пробка даром.
9. PELOCRESE являє ся хорощим ліком проти випаданя волося і болю голови. Ціна 3 дол. Пробка даром.
10. PROFILACTA в короткім часі вилічує жіночі недуги, як неплідність, перерулярні періоди, білі уплави і т. п. Ціна 3 дол. Пробка даром. — Адрес: 11-14
GALEN CHEMICAL CO.,
227 WEST 74-th STREET, NEW YORK CITY.

Хороби мужеські
Коли Ви єсте хорі та потребуєте доброго лікаря, удайте ся то мене в повним довірен, а я Вам скажу, чи можете бути вилічені, чи ні. Се не робить різниці, як довго єсте хорі та на яку недугу, не робить різниці, що Вам скавали другі лікари, але если єсте хорі, приходіть до мене. — Моя 28-літня практика лікарська та досвід в тім краю і на границю доволить мені розвпанати і вилічити всяку недугу, яку знам влічальською. Недуги лічу скоро і skutочно.
Хороби венеричні (сеперетні) і заразні. Ся хороби лічу своєю питомою методою дуже скоро і так, аби більше не вертали ся.
Хороби скірні як: короста, викиди, прищі, сверб, ругтура, лшаш, випаданє волося і т. п.
Хороби крові як затроєне крові, ревматизм і пшмі.
Хороби жолудка і шчроби.
Хороби нирок Простуда нирок, тяжка моч, простуда пікура, каміне в пікурі, запалєне нирок, пікура, біль в хребтах і т. д.
Хороби нервів невралгія, біль крижної, нерестрах в часі сну, дерга в костях і т. д.
Ся недуги і много інших лічю своєсно і в як найкороткім часі.
Адреса: **L. A. KELLY** Адреса:
628 Penn Ave. Другий поверх. Pittsburg, Pa.
Офісові години: { Що дня від 9-ої рано до 8-ої ввечора. 12-15
В неділі „ 10-ої „ 8-ої по полудни.

Руска Агенція Корабельна і Пересилка Грошей
3 кав-піско 15.000 доларів і від Корислосі Свободи зю моря.
184 Hudson Str., New York, N. Y.
Ся Контора залагоджує олдуючі справи:
Пересилає Гроші до всіх країв по цінах можливе найкращих і як найскорше.
Продає Шифарти на різні лінії корабельні до старого краю і в краю до Америка по найтанших цінах.
Виробляє повновасти, контракти купня і продажня осмотрові підписом конзуля; перепроваджує великі інші справи ві судамп і старокравцями властями.
Полагоджує справи військові, як увільненє від військової контролю, увільненє від виправ і т. д.
Міняє гроші — старокравці на американські і американські на краєві після бжучого курсу.
Адреса:
Ruthenian Exchange
184 Hudson Str., New York, N. Y.

ПЕРША АМЕРИКАНСЬКА „РИЗНИЦЯ“
під покровом сьв. Арх. Михаїла.
„RYZNYCIA“, 114 Chestnut Street, SHENANDOAN, PA.
Має синад і виріб річей церковних як:
Фелони чорні від \$30—65.00
Ризи сьвітлі від..... \$35, 40, 55, 60, 80 і висше
Стихари від..... \$6.00
Ручники, илитони, хоругви з образами від \$30.00 і в.
Чаші від..... \$20, 35, 40, 50 і висше
Ліхтары, Служебники, Евангелія від \$20, 45, 55, 60 і 80.00 дол.
Цьвіти на престол і до сьвічок по різній ціні.
Приймає ся замовленя на нові річі і до направи старі ризи.
ВИРОБЛЯЄ СЯ ВІДЗНАКИ БРАТСЬКІ, ПАСИ і проче.
Сьвітло церковне:
Сьвїчки ВОСНОВІ (декоровані) з образами по 26 цнт. за фунт, 1 на фунт, 2 на ф., 3 на ф., 4 на ф., 6 на ф., 8 на ф. і 14 на фунт.
Сьвїчки воскові ручно декоровані 50 цнт. за фунт, 2 на ф., 4 на ф., 6 на ф. і 8 на фунт.
Тройні ручно декор. 5, 6, 50, 7, 9, 50 д. { Угля до кадильниці 28 цнт.
Пачка (120 запалів) 24 цнт. { Олива гальон 1.10 дол.
Сьвїчки воскові до надставлюваня 3 на фунт 22 цт.
„ „ 4 на ф. і 6 на фунт..... 22 „
Офірки воскові 16 на ф. і 18 на фунт 22 „
Сьвїчки стеаринові..... 16 „
„ „ 4 на ф., кручені 4 на ф., 6 на ф. і 1 на фунт.
Сьвїчки на престол (extra) 37 цт. за фунт, воскові жовті 1 на ф. і 6 на фунт 30 цнт.
Чадило 50 і 55 цнт. за фунт.

АРТИСТ РІЗЬЯР
Евгеній Василенко
виконує усякі роботи
входячі в обсяг церковної штуми, як:
ІКОНОСТАСИ
ВІВТАРИ
ПРЕСТОЛИ
БАЛЬДАХИНИ і т. д.
Золотить і малює ікони.
Усі роботи виконує добросовісно.
EUGENY VASYLENKO
337 W Center St., Shenandoan, Pa.

Одинона взірчево уряджена
ДРУКАРНЯ „СВОБОДИ“
затрудняє добре вишолований друкарський персонал, посідає найновіші машини, як томе різнородні гарні черенки і прираом.
Виконує
всаяні друкарські роботи
точно, гарно і по низьких цінах.
Впов. Родимці, як томе Відділи і члени Р. Н. Союзу позивні в всяких друкарських роботах удавати ся лише до своєї друкарні „Свободи.“ — Адрес:
184 Hudson Street, New York, N. Y.

Оден з найбільших броварів в Америці.
Варить пиво на краєвий спосіб. без всяких примішок.
Хто лиш раз покоштує сего пива, то иншого вже не буде пити.
Голова від него ніколи не болить, бо єсть здорове і поживне.
Не треба его зрештою хвалити, бо добре само за себе говорить.
E. ROBINSON'S SONS,
Lager Beer Brewery,
435 to 455 N. 7-th Str., Scranton, Pa.
Telephone calls:
General Office 2333, Night Call 4854.

Російсько-Американська Лінія.
Одинона без пересїданя поміж Америкою і Росією.
(Russian-Imperial Mail Steamers.)
ПАРОХОДИ відпливають з Нью Йорку:
„Лууані“ — 6 то цьвітя 1910 год. 2 ій по пол.
„Росія“ — 2-го цьвітя 1910.
Ціни шифарти:
До Роттердаму. До Ліваді.
\$31.00 — III клася — \$38.00
\$33.00 III уділовоє кл. \$40.00
\$43.00 — II клася В — \$50.00
\$60.00 — II клася А — \$60.00
З Лібау:
II клася А \$57.50 — II клася В — \$52.50 III клася \$38.50.
Кроми того пасажери III-ю класою платять \$4.00 як таксу мадану американським правительством.
A. E. Johnson & Co.,
Gen. Pass. Agents,
27 Broadway, New York.

РУСИНИ! Спомагайте своїх Русинів. — Посилайте гроші до краю, купуйте шифарти з Руській спілки **RUTHENIAN EXCHANGE CO., 184 HUDSON STR., NEW YORK.** Удавайте ся також до неї в справах ґрунтових і військових, котрі ся Спілка точно виконує.